

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja direktiivin soveltamisesta annetun lain, verotusmenettelystä annetun lain, rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain 3 ja 13 §:n sekä ulkomaisten väliyhteisöjen osakkeiden verotuksesta annetun lain 2 a §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja direktiivin soveltamisesta annettua lakia sekä verotusmenettelystä annettua lakia. Muutoksilla pantaisiin täytäntöön ensiksi mainitun lain perustana olevaan direktiiviin tehdyt muutokset, joilla otetaan käyttöön finanssitilejä koskeva raportointi veroasioissa.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi myös rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annettua lakia ja ulkomaisten väliyhteisöjen osakkaiden verotuksesta annettua lakia, joissa mainittaisiin direktiivin muutos.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2016.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYS.....	2
YLEISPERUSTELUT.....	3
1 NYKYTILA.....	3
1.1 Virka-apudirektiivi.....	3
1.2 Kansainvälinen kehitys.....	4
2 ESITYKSEN TAVOITTEET JA KESKEISET EHDOTUKSET.....	4
3 ESITYKSEN VAIKUTUKSET.....	5
4 ESITYKSEN VALMISTELU.....	5
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT.....	6
1 DIREKTIIVIN SISÄLTÖ JA SEN SUHDE SUOMEN LAINSÄÄDÄNTÖÖN.....	6
2 LAKIEHDOTUSTEN PERUSTELUT.....	20
2.1 Laki hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja direktiivin soveltamisesta.....	20
2.2 Laki verotusmenettelystä.....	21
2.3 Laki rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta.....	21
2.4 Laki ulkomaisten väliyhteisöjen osakkaiden verotuksesta.....	21
3 VOIMAANTULO.....	22
4 SUHDE PERUSTUSLAKIIN JA SÄÄTÄMISJÄRJESTYS.....	22
LAKIEHDOTUKSET.....	23
1. Laki hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja direktiivin soveltamisesta annetun lain muuttamisesta.....	23
2. Laki verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta.....	26
3. Laki rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain 3 ja 13 §:n muuttamisesta.....	27
4. Laki ulkomaisten väliyhteisöjen osakkaiden verotuksesta annetun lain 2 a §:n muuttamisesta.....	28
LIITE.....	29
RINNAKKAISTEKSTIT.....	29
1. Laki hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja direktiivin soveltamisesta annetun lain muuttamisesta.....	29
3. Laki rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain 3 ja 13 §:n muuttamisesta.....	33
4. Laki ulkomaisten väliyhteisöjen osakkaiden verotuksesta annetun lain 2 a §:n muuttamisesta.....	35

YLEISPERUSTELUT

1 Nykytila

1.1 Virka-apudirektiivi

Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä on 1 päivästä tammikuuta 2013 alkaen sovellettu 15 päivänä helmikuuta 2011 annettua neuvoston direktiiviä 2011/16/EU hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta, jäljempänä *virka-apudirektiivi*, joka on implementoitu hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja direktiivin soveltamisesta annetulla lailla (185/2013).

Virka-apudirektiivi kattaa kaikki jäsenvaltion ja sen osa-alueiden tai paikallisviranomaisten kantamat tai niiden puolesta kannetut verot, jos ne kannetaan alueella, johon perussopimuksia Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 52 artiklan nojalla sovelletaan. Virka-apudirektiivi ei kuitenkaan koske arvonlisäveroa, tulleja ja valmisteveroja, joita varten on omat samanlaista yhteistyötä koskevat EU-säännökset, eikä pakollisia sosiaaliturvamaksuja ja eräitä muita maksuja.

Virka-apudirektiivin mukaiset yhteistyötavat ovat virkamiesten läsnäolo toisen jäsenvaltion hallintovirastossa ja osallistuminen hallinnollisiin tutkimuksiin, samanaikainen tarkastus, asiakirjojen tiedoksianto, palaute sekä tietojenvaihto, joka voi perustua pyyntöön tai olla omaaloitteista tai pakollista automaattista tietojenvaihtoa. Viimeksi mainittu kattaa viisi tulo- ja pääomalajia: työtulo, johtajanpalkkio, henkivakuutusotteet, joita muut tietojenvaihtoa koskevat unionin oikeudelliset välineet ja muut vastaavat toimenpiteet eivät kata, eläke ja kiinteän omaisuuden omistus ja tällaisesta omaisuudesta saatava tulo. Näiden tulo- ja pääomalajitietojen pitää olla saatavilla olevia ja koskea henkilöitä, jotka asuvat muussa jäsenvaltiossa kuin siinä, joka tiedot antaa.

Suomen ja muiden jäsenvaltioiden välinen virka-apu veroalalla voi perustua myös Suomen ja jäsenvaltioiden välillä sovellettaviin tulo- tai perintöverosopimuksiin, erillisiin virka-apusopimuksiin, Pohjoismaiden välillä virka-avusta veroasioissa tehtyyn sopimukseen (SopS 37/1991) ja Euroopan neuvoston ja OECD:n laatimaan, veroasioissa annettavaa keskinäistä virka-apua koskevaan yleissopimukseen (SopS 21/1995 ja SopS 40/2011). Lisäksi virka-apua voidaan pyytää seuraavien säädösten mukaan: neuvoston asetus (EU) N:o 904/2010 hallinnollisesta yhteistyöstä ja petosten torjunnasta arvonlisäverotuksen alalla, neuvoston asetus (EU) N:o 389/2012 hallinnollisesta yhteistyöstä valmisteverotuksen alalla ja asetuksen (EY) N:o 2073/2004 kumoamisesta ja neuvoston direktiivi (2010/24/EU) keskinäisestä avunannosta veroihin, maksuihin ja muihin toimenpiteisiin liittyvien saatavien perinnässä (laki 1526/2011).

Rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain (627/1978) 3 ja 13 §:n mukaan eräiden Suomesta toiseen ETA-jäsenvaltioon maksettavien varainjakojen verovapaus ja verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) mukaisessa järjestyksessä luonnollisen henkilön vaatimuksesta tapahtuva osingon verotus edellyttävät muun muassa virka-apudirektiivin soveltuvuutta. Ulkomaisten välyhteisöjen osakkaiden verotuksesta annetun lain (1217/1994) 2 a §:n mukaan virka-apudirektiivin soveltuvuus on eräs edellytys sille, ettei lakia sovelleta ETA-jäsenvaltiossa asuvaan ulkomaiseen yhteisöön.

1.2 Kansainvälinen kehitys

Kansainvälisillä verofoorumeilla ryhdyttiin 2000-luvulla poistamaan pankkisalaisuutta niiden perusteiden joukosta, jotka oikeuttavat kieltäytymään verotietojen vaihtamisesta. Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) julkaiseman tuloa ja varallisuutta koskevan malliverosopimuksen 26 artiklaa muutettiin siten, ettei pankkisalaisuus enää ollut pätevä peruste tietojen antamisesta kieltäytymiselle. Tätä periaatetta noudattavat myös OECD:n mallisopimus tiedonvaihdosta veroasioissa (ns. TIEA-malli) ja veroasioissa annettavaa keskinäistä virka-apua koskeva Euroopan neuvoston ja OECD:n yleissopimus (SopS 21/1995 ja 40/2011). Myös Yhdistyneiden kansakuntien kaksinkertaista verotusta koskevan kehittyneiden ja kehittyvien maiden välisen mallisopimuksen (United Nations Model Double Taxation Convention between Developed and Developing Countries) 26 artiklaa muutettiin samalla tavalla.

Yhdysvalloissa tuli vuonna 2010 voimaan The Hiring Incentives to Restore Employment Act (HIRE) -niminen laki, joka sisältää aiemmin hylätyn The Foreign Account Tax Compliance Act -lakiehdotuksen säännökset, jäljempänä *FATCA-lainsäädäntö*. Sen perusteella Yhdysvallat on tehnyt useiden valtioiden kanssa sopimuksen, joka velvoittaa toimivaltaiset viranomaiset vaihtamaan automaattisesti tietoja sopimusvaltiossa asuvien finanssilaitosten pitämistä finanssitileistä, jos kyseessä on toisessa sopimusvaltiossa asuvan henkilön tili. Suomi teki Yhdysvaltain kanssa tällaisen sopimuksen 5 päivänä maaliskuuta 2014 (SopS 25/2015).

OECD:n neuvosto julkaisi heinäkuussa 2014 finanssitilien automaattista tietojenvaihtoa veroasioissa koskevan yleisen raportointistandardin (Common Reporting Standard, CRS) eli toimivaltaisten viranomaisten mallisopimuksen, yhteisen tietojenvaihtostandardin ja niitä koskevat kommentaarit ja standardin täytäntöönpanoa koskevat tietotekniset vaatimukset. G20-ministerit ja keskuspankkien pääjohtajat hyväksyivät standardin syyskuussa 2014.

Suomi on mukana yhdessä 43 muun valtion ja lainkäyttöalueen (verotuksellisen toimivallan omaavan alueen) kanssa 19 päivänä lokakuuta 2014 annetussa julkilausumassa, jossa ne sitoutuvat ottamaan aikaisessa vaiheessa käyttöön OECD:n CRS-mallin (yleisen raportointistandardi), joka vastaa Yhdysvaltain tekemien FATCA-sopimusten määräyksiä.

2 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Esityksen tarkoituksena on panna täytäntöön 9 päivänä joulukuuta 2014 annettu neuvoston direktiivi 2014/17/EU direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta siltä osin kuin on kyse pakollisesta automaattisesta tietojenvaihdosta verotuksen alalla.

Esityksessä ehdotetaan, että direktiivi implementoidaan käyttämällä valtiosopimusten voimaansaattamisessa käytettyä niin sanottua sekamuotoisen voimaansaattamislain kaltaista sekamuotoista täytäntöönpanolakia. Blankettimuotoisen täytäntöönpanosäännöksen mukaan direktiivin lainsäädännön alaan kuuluvat säännökset olisivat Suomessa lakina noudatettavia. Tämän täytäntöönpanosäännöksen lisäksi lakiehdotus sisältää direktiivin velvoitteiden täytäntöönpanon ja soveltamisen kannalta tarpeellisia asiasisältöisiä säännöksiä.

Direktiivillä otetaan käyttöön yhteistä raportointistandardia (CRS) vastaava automaattinen tietojenvaihto, joka koskee direktiivin tarkoittamissa raportoivissa finanssilaitoksissa pidettyjä raportoitavia finanssitilejä. Jäsenvaltioiden raportoivien finanssilaitosten on tunnistettava niissä olevat toisessa jäsenvaltiossa asuvien henkilöiden tai yksiköiden pitämät raportoitavat finanssitilit ja ilmoitettava tiedot niistä toimivaltaiselle viranomaiselle kyseiselle asuinjäsenvaltiolle automaattisen tietojenvaihdon avulla tapahtuvaa ilmoittamista varten.

Muut muutokset ovat uudesta virka-apumuodosta seuraavia automaattista tietojenkäsittelyä koskevia teknisiä muutoksia ja tietosuojaan liittyviä muutoksia.

3 Esityksen vaikutukset

Esitys tehostaa veroasioita koskevaa tietojenvaihtoa.

Raportoivien finanssilaitosten hallinnolliset kustannukset kasvavat.

Esityksen taloudellisia ja henkilöstöä koskevia vaikutuksia ei voida ennalta tarkasti arvioida.

4 Esityksen valmistelu

Esitys on valmisteltu valtiovarainministeriössä.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Direktiivin sisältö ja sen suhde Suomen lainsäädäntöön

Direktiivissä tarkoitettujen suomalaisten raportoivien finanssilaitosten on ensin tunnistettava niissä olevat muissa jäsenvaltiossa asuvien henkilöiden tai yksiköiden pitämät raportoitavat finanssitilit ja ilmoitettava tiedot näistä henkilöistä, yksiköistä ja tileistä toimivaltaisena viranomaisena toimivalle Verohallinnolle, joka sitten lähettää tiedot henkilöiden ja yksiköiden asuinjäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle automaattisen tietojenvaihdon avulla.

Direktiivin johdanto-osan 13 kohta. Direktiivi toteuttaa yhteisen raportointistandardin (CRS) mukaisen automaattinen tietojenvaihdon. Direktiivin johdanto-osan 13 kohdan mukaan jäsenvaltioiden olisi käytettävä direktiivin täytäntöönpanossa OECD:n laatimia kommentaareja, jotka koskevat toimivaltaisten viranomaisten mallisopimusta ja yhteistä tietojenvaihtostandardia, esimerkkien ja tulkintojen lähteenä ja johdonmukaisen soveltamisen varmistamiseksi eri jäsenvaltioissa.

Direktiivi, erityisesti sen liite I, vastaa suurelta osin FATCA-sopimuksen määräyksiä.

1 artiklan 1 kohta. Automaattisen tietojenvaihdon määritelmää virka-apudirektiivin 3 artiklan 9 kohdassa muutetaan korvaamalla sanat toiselle jäsenvaltiolle sanoilla muissa jäsenvaltioissa asuvista henkilöistä asiaankuuluvalla asuinjäsenvaltiolle.

Kohdassa säädetään myös, että 8 artiklan 3 a ja 7 a kohdassa, 21 artiklan 2 kohdassa ja 25 artiklan 2 ja 3 kohdassa (jotka direktiivi lisää tai joita se muuttaa) isolla alkukirjaimella kirjoitetuilla ilmauksilla on sama merkitys kuin niillä on liitteen I vastaavissa määritelmissä. Ilmaisut ovat Ei-raportoiva finanssilaitos, Elinkorkosopimus, Finanssivarat, Kontrolloitu henkilö, Käteisarvo, Käteisarvovakuutusopimus, Muu kuin finanssitali, Raportoitava henkilö, Raportoitava luonnollinen henkilö, Raportoitava tili, Raportoiva finanssilaitos, Säilytystili, Talletustili, Tilinhaltija ja Yksikkö.

1 artiklan 2 kohdan a alakohta. Virka-apudirektiivin 8 artiklan 3 kohdasta poistetaan säännös, jonka mukaan jäsenvaltio voi ilmoittaa, että se ei halua saada tietoja tuloista tai pääomista, jotka eivät ylitä tiettyä minimimäärää.

1 artiklan 2 kohdan b alakohta. Virka-apudirektiivin 8 artiklaan lisätyn 3 a kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan jäsenvaltion on toteutettava tarvittavat toimet, joilla sen raportoivia finanssilaitoksia vaaditaan ottamaan käyttöön direktiivin liitteissä I ja II olevat tietojenvaihtoja huolellisuussäännöt (due diligence), ja varmistettava niiden tehokas täytäntöönpano ja noudattaminen liitteessä I olevan IX jakson mukaisesti. Jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on liitteisiin I ja II sisältyvien sovellettavien tietojenvaihto- ja huolellisuussääntöjen mukaisesti ilmoitettava (3 a kohdan toinen alakohta) automaattisella tietojenvaihdolla toisen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle raportoitavaa tiliä koskevat 3 a kohdan toisen alakohdan a—g alakohdassa luetellut tiedot. Jos tilinhaltija on luonnollinen henkilö, ilmoitettavat tiedot ovat raportoitavan henkilön nimi, osoite, verotunniste(et) ja syntymäaika- ja paikka. Jos tilinhaltija on yksikkö, jossa huolellisuussääntöjen soveltamisen jälkeen tunnistetaan olevan yksi tai usea kontrolloiva, ja samalla raportoitava, henkilö, on ilmoitettava yksikön ja jokaisen raportoitavan henkilön nimi, osoite ja verotunniste ja jokaisen raportoitavan henkilön syntymäaika ja -paikka. Raportoivasta finanssilaitoksesta on ilmoitettava nimi ja mahdollinen tunnistenumero ja tilistä tilinumero tai sen puuttuessa tehtävältään vastaava tieto ja tilin saldo tai arvo (käteisarvovakuutusopimuksen tai elinkorkosopimuksen osalta käteis- tai takaisinostoarvo) kyseisen kalenterivuoden tai muun raportointijakson lopussa tai jos tili suljettiin tällaisen

vuoden tai jakson aikana, tilin sulkeminen. Säilytys- ja talletustilien osalta on ilmoitettava niille tyypillisen tulon (korke, osinko, tilillä pidettyihin varoihin liittyen syntynyt muu tulo ja finanssivarojen myynnistä tai lunastuksesta tilille maksettu tai hyvitetty bruttotulo) kokonaisbruttomäärä ja muun tilin osalta tilinhaltijalle tilin osalta maksettu tai hyvitetty sama määrä, jonka osalta raportoiva finanssilaitos on velvoittautunut tai velallinen, mukaan lukien tilinhaltijalle maksettujen lunastusmaksujen yhteismäärä. Raportoitavaan tiliin liittyen suoritettujen maksujen määrä ja luonnehdinta voidaan pääsääntöisesti määrittää Suomen lainsäädännön mukaan (3 a kohdan kolmas alakohta).

Tiedot on ilmoitettava verokausista 1 päivästä tammikuuta 2016 alkaen (3 a kohdan toinen alakohta). Raportointijakso on kalenterivuosi tai muu asianmukainen jakso (3 a kohdan toisen alakohdan e—g alakohta). Finanssitilejä koskevat tiedot vaihdetaan vuosittain, yhdeksän kuukauden kuluessa sen kalenterivuoden tai muun raportointijakson päättymisestä, johon tiedot liittyvät (6 kohta).

Artiklan 8 3 a kohdan neljännen alakohdan mukaan kohdan ensimmäinen ja toinen alakohta saavat etusijan ennen 1 kohdan c alakohtaa tai mitä tahansa muuta unionin säädöstä, mukaan lukien neuvoston direktiivi 2003/48/EY säästöjen tuottamien korkotulojen verotuksesta, siinä määrin kuin asiassa käytävä tietojenvaihto kuuluisi 1 kohdan c alakohdan tai minkä tahansa muun unionin säädöksen soveltamisalaan, mukaan lukien direktiivi 2003/48/EY.

1 artiklan 2 kohdan e alakohta. Virka-apudirektiivin 8 artiklaan lisätään 7 a alakohta, joka salli jäsenvaltioiden ilmoittaa 31 päivään heinäkuuta 2015 mennessä (tai myöhemmin) komissiolle yksiköt ja tilit, joita eräin edellytyksin käsitellään ei-raportoivina finanssilaitoksina ja muina kuin finanssitileinä (liite I, VIII jakson B kohdan 1 alakohdan c alakohta ja C kohdan 17 alakohdan g alakohta).

1 artiklan 4 kohta. Virka-apudirektiivin 21 artiklan 2 kohdan ensimmäinen ja toinen alakohta koskevat jäsenvaltioiden ja komission välisen vastuun jakautumista CCN-tietoverkon kehittämisessä. Niiden sanamuotoa muutetaan niin, että se korostaa verkon ja jäsenvaltioiden järjestelmien turvallisuuden varmistamista. Artiklan 21 2 kohtaan lisätään kolmas alakohta, jonka mukaan jäsenvaltioiden pitää varmistaa, että jokaiselle raportoivalle luonnolliselle henkilölle ilmoitetaan häntä koskeviin tietoihin liittyvistä tietoturvaloukkauksista, jos kyseinen loukkaus todennäköisesti vahingoittaa hänen henkilötietojensa tai yksityisyytensä suojaa.

1 artiklan 5 kohta. Virka-apudirektiivin 25 artiklan nykyisestä tekstistä tulee 1 kohta ja artiklaan lisätään 2—4 kohta. Kohdan 1 mukaan kaikkeen virka-apudirektiivin mukaiseen tietojenvaihtoon sovelletaan direktiivin 95/46/EY (Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi, annettu 24 päivänä lokakuuta 1995, yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta) täytäntöönpanosäännöksiä (henkilötietolaki, 523/1999). Jäsenvaltioiden on jo nykyisin virka-apudirektiivin asianmukaiseksi soveltamiseksi rajoitettava direktiivin 95/46/EY 10 artiklassa, 11 artiklan 1 kohdassa sekä 12 ja 21 artiklassa säädettyjen velvollisuuksien ja oikeuksien soveltamisalaa siinä määrin kuin se on tarpeen mainitun direktiivin 13 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitettujen etujen turvaamiseksi. Kohdan 2 mukaan virka-apudirektiivin mukaan raportoivia finanssilaitoksia ja toimivaltaisia viranomaisia pidetään 1 kohdan estämättä direktiivissä 95/46/EY tarkoitettuina rekisterinpitäjinä. Jäsenvaltion on 3 kohdan mukaan varmistettava, että kukin sen lainkäyttöalueella toimiva raportoiva finanssilaitos ilmoittaa kullekin asianomaiselle raportoivalle luonnolliselle henkilölle, että 8 artiklan 3 a kohdassa tarkoitettuja häntä koskevia tietoja kerätään ja siirretään direktiivin mukaisesti, ja varmistettava, että raportoiva finanssilaitos antaa kyseiselle henkilölle kaikki tiedot, joihin hänellä on oikeus direktiivin 95/46/EY täytäntöönpanemiseksi annetun Suomen lainsäädännön nojalla. Tiedot on annettava riittävän ajoissa, jotta henkilö voi käyttää tie-

tosuojaoikeuksiaan ja joka tapauksessa ennen kuin finanssilaitos ilmoittaa 8 artiklan 3 a kohdassa tarkoitetut tiedot Suomen toimivaltaiselle viranomaiselle.

Suomalainen raportoiva finanssilaitos ja toimivaltainen viranomainen ovat rekisterinpitäjiä henkilötietolain perusteella.

Artiklaan 25 lisätyn 4 kohdan mukaan direktiivin mukaisesti käsitellyjä tietoja säilytetään vain niin kauan kuin direktiivin tarkoitusten saavuttamiseksi on tarpeen ja joka tapauksessa kunkin rekisterinpitäjän vanhentumisaikojä koskevien kansallisten sääntöjen mukaisesti.

1 artiklan 6 kohta. Virka-apudirektiiviin lisätään liitteet I ja II. Liite I sisältää finanssilitietoja koskevat tietojenvaihto- ja huolellisuussäännöt (due diligence). Liite kuvaa myös säännöt ja hallinnolliset menettelyt, jotka on otettava käyttöön liitteessä kuvattujen tietojenvaihto- ja huolellisuussääntöjen tehokkaan täytäntöönpanon ja noudattamisen varmistamiseksi. Liite II sisältää täydentävät tietojenvaihto- ja huolellisuussäännöt.

LIITE I. Finanssilitietoja koskevat tietojenvaihto- ja huolellisuussäännöt.

I jakso. *Yleiset raportointivaatimukset.* Jaksossa luetellaan tiedot, jotka raportoivan finanssilaitoksen on annettava toimivaltaiselle viranomaiselle tässä finanssilaitoksessa olevista raportoitavista tileistä. Tiedot ovat A kohdan 1 alakohdassa mainittuja luonnollisen henkilön asuinjäsenvaltiota, yksikön asuinjäsenvaltiota tai muuta asuinlainkäyttöaluetta ja B kohdassa mainittua valuutan ilmoittamista lukuun ottamatta samat kuin toimivaltaisen viranomaisen ilmoittamisvelvollisuutta koskevassa 8 artiklan 3 a kohdan toisessa kohdassa.

Sellaisesta raportoitavasta tilistä, joka on aiempi tili, ei tarvitse ilmoittaa verotunnistetta tai syntymäaika, jos raportoivalla finanssilaitoksella ei ole näitä tietoja eikä sen tarvitse kerätä niitä Suomen lainsäädännön tai unionin jonkin säädöksen nojalla. Raportoivan finanssilaitoksen on kuitenkin pyrittävä kohtuullisin keinoin hankkimaan ne aiempien tilien osalta sitä vuotta seuraavan toisen kalenterivuoden loppuun mennessä, jona tällaiset tilit tunnistettiin raportoitaviksi (C kohta). Verotunnistetta ei tarvitse ilmoittaa, jos kyseinen jäsenvaltio tai muu asuinlainkäyttöalue ei ole sellaista antanut (D kohta). Syntymäpaikkatiedot pitää ilmoittaa vain, jos raportoivan finanssilaitoksen edellytetään muutoin Suomen lainsäädännön mukaan hankkivan ja ilmoittavan ne tai sen muutoin edellytetään tai edellytettiin unionin voimassa olevan tai 5 päivänä tammikuuta 2015 voimassa olleen säädöksen perusteella hankkivan tai ilmoittavan ne ja ne ovat saatavilla laitoksen ylläpitämässä sähköisesti hakukelpoisissa tiedoissa (E kohta).

II jakso. *Yleiset huolellisuusvaatimukset.* Tiliä käsitellään raportoitavana siitä päivästä alkaen, jona se on sellaiseksi tunnistettu. Tällaista tiliä koskevat tiedot raportoidaan pääsääntöisesti vuosittain sitä vuotta seuraavana kalenterivuonna, johon tiedot liittyvät (A kohta). Saldo tai arvo määritetään raportointijakson viimeisen päivän mukaan. Jos tili- tai saldoraja on määritettävä kalenterivuoden viimeisen päivän mukaan, se määritetään sen raportointijakson viimeisen päivän mukaan, joka loppuu kyseisen kalenterivuoden päättyessä tai kuluessa (B ja C kohta).

Raportoitavien finanssilaitosten voidaan sallia käyttää palveluntarjoajia täyttämään niille asetetut Suomen lainsäädännössä tarkoitetut tietojenvaihto- ja huolellisuusvelvoitteet, mutta velvoitteiden on pysyttävä finanssilaitosten vastuulla (D kohta). Niiden voidaan myös sallia soveltaa suuriarvoista tiliä koskevia huolellisuusmenettelyjä vähäarvoiseen tiliin ja uutta tiliä koskevia huolellisuusmenettelyjä aiempaan tiliin. Aiempiin tileihin muuten sovellettavia sääntöjä sovelletaan silloin kuitenkin edelleen (E kohta).

Huolellisuusmenettelyjen välillä on eroja paitsi tilin avaamisajankohdan perusteella myös tilin arvon (vähä- tai suuriarvoinen tili) ja tilinhaltijan tyyppin mukaan (luonnollinen henkilö, yksikkö). Menettelyjä on sovellettava liitteessä I määrättyssä järjestyksessä, poikkeuksena kuitenkin III jakson B.5 kohta (vähäarvoiset aiemmat henkilötilit), V jakson D.2 kohta (aiemmat yksikkötilit) ja VI jakson 2 kohta (uudet yksikkötilit).

III jakso. *Aiempiä henkilötiliä koskevat huolellisuusmenettelyt.* Aiempi tili tarkoittaa raportoivan finanssilaitoksen pääsääntöisesti 31 päivänä joulukuuta 2015 ylläpitämää finanssiliä.

Vähäarvoiset tilit

Vähäarvoinen tili on aiempi henkilötili, jonka kokonaissaldo tai -arvo 31 päivänä joulukuuta 2015 ei ylitä 1 000 000 USD (Yhdysvaltain dollaria) vastaavaa euromäärää.

Jos raportoivan finanssilaitoksen arkistotiedoissa on vähäarvoista tiliä koskeva asiakirjanäyttöön perustuva henkilötilin haltijan voimassa oleva kotipaikkaosoite, se voi käsitellä tilinhaltijaa siinä jäsenvaltiossa tai muulla lainkäyttöalueella, jossa osoite sijaitsee, verotuksellisesti asuvana, kun se määrittää, onko tilinhaltija raportoitava henkilö (B kohdan 1 alakohta). Jos osoitetta ei ole, finanssilaitoksen pitää tutkia sähköisesti hakukelpoinen tietonsa tunnusmerkien osalta ja soveltaa B kohdan 3—6 alakohtaa. Tunnusmerkit ovat tilinhaltijan tunnistaminen jäsenvaltiossa asuvaksi, voimassa oleva posti-, postilokero- tai kotipaikkaosoite jäsenvaltiossa, puhelinnumero tai -numeroita jäsenvaltiossa (eikä numeroa Suomessa), pysyväisohje (ei koske talletustiliä) varainsiirrosta jäsenvaltiossa olevalle tilille, voimassa oleva asianajovaltakirja tai allekirjoitusvaltuus annettuna osoitteen jäsenvaltiossa omaavalle henkilölle tai postinsäilytysohje (c/o-osoite) jäsenvaltiossa, jos arkistotiedoissa ei ole tilinhaltijalle muuta osoitetta (B kohdan 2 alakohta). Jos mitään tunnusmerkkejä ei löydy, lisätoimia ei tarvitse suorittaa ennen kuin tapahtuu olosuhdemuutos, jonka seurauksena tiliin liittyy tunnusmerkki tai -merkkejä, tai tili muuttuu suuriarvoiseksi tiliksi (B kohdan 3 alakohta). Jos B kohdan 2 alakohtan a—e alakohdassa mainittuja tunnusmerkkejä (muu kuin postinsäilytysohje tai c/o-osoite jäsenvaltiossa) löytyy tai tiliin liittyy tunnusmerkki olosuhdemuutoksen seurauksena, tilinhaltijaa pitää käsitellä kussakin sellaisessa jäsenvaltiossa verotuksellisesti asuvana, jonka osalta on löydetty tunnusmerkki (B kohdan 4 alakohta). Finanssilaitos voi kuitenkin päättää soveltaa B kohdan 6 alakohtaa, jos jokin mainitun alakohdan poikkeuksista soveltuu kyseisen tilin osalta.

Jos löydetty tunnusmerkki on postinsäilytysohje tai c/o-osoite (B kohdan 2 alakohdan f alakohta) eikä tilinhaltijalle tunnisteta muuta osoitetta eikä mitään B kohdan 2 alakohdan a—e alakohdan mukaista tunnusmerkkiä, on tilanteeseen sopivimmassa järjestyksessä tehtävä paperiarkistohaku tai yritettävä hankkia tilinhaltijalta itse annettu todistus tai asiakirjanäyttöä tilinhaltijan verotuksellisen kotipaikan määrittämiseksi. Jos paperiarkistohaku ei tuota tunnusmerkkejä eikä itse annettua todistusta tai asiakirjanäyttöä saada, tili raportoidaan dokumentoimattomana tilinä toimivaltaiselle viranomaiselle (B kohdan 5 alakohta).

Vaikka tunnusmerkkejä löydetään, tilinhaltijaa ei tarvitse käsitellä jäsenvaltiossa asuvana, jos tilinhaltijatietoihin sisältyy voimassa oleva posti- tai kotipaikkaosoite kyseisessä jäsenvaltiossa tai puhelinnumero tai -numeroita kyseisessä jäsenvaltiossa (eikä puhelinnumeroa Suomessa) tai pysyväisohjeet (muun finanssiliin kuin talletustilin osalta) varojen siirrosta jossakin jäsenvaltiossa pidetylle tilille, ja raportoiva finanssilaitos hankkii tai on sen aiemmin tutkinut ja sillä on arkistotieto i) itse annetusta todistuksesta tilinhaltijalta tämän asuinjäsenvaltio(i)sta tai muu(i)sta asuinlainkäyttöaluee(i)sta, joihin kyseinen jäsenvaltio ei kuulu, ja ii) asiakirjanäytöstä, josta käy ilmi tilinhaltijan ei-raportoitava status (B kohdan 6 alakohdan a alakohta). Toinen vastaava peruste on se, että tilinhaltijatietoihin sisältyy nykyisin voimassa oleva asian-

HE 129/2015 vp

ajovaltakirja tai allekirjoitusvaltuus annettuna henkilölle, jolla on osoite kyseisessä jäsenvaltiossa, ja raportoiva finanssilaitos hankkii tai se on aiemmin tutkinut ja sillä on arkistossa tieto i) itse annetusta todistuksesta tilinhaltijalta tämän asuinjäsenvaltiosta tai muusta asuinlainkäyttöalueesta, joihin kyseinen jäsenvaltio ei kuulu, tai ii) asiakirjanäytöstä, josta käy ilmi tilinhaltijan ei-raportoitava status (B kohdan 6 alakohdan b alakohta).

Aiemman vähäarvoisen henkilötilin tutkiminen on saatettava loppuun viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2017 (III jakson D kohta).

Aiempaa vähäarvoista henkilötiliä, joka on tunnistettu III jakson nojalla raportoitavaksi, on pidettävä raportoitavana kaikkina myöhempinä vuosina, paitsi jos tilinhaltija lakkaa olemasta raportoitava henkilö (E kohta).

Suuriarvoiset tilit

Suuriarvoisella tilillä tarkoitetaan aiempaa henkilötiliä, jonka kokonaissaldo tai -arvo ylittää 31 päivänä joulukuuta 2015 tai samana päivänä jonain myöhempanä vuonna 1 000 000 USD vastaavan euromäärän.

Suuriarvoisiin tileihin sovelletaan laajennettua tutkimismenettelyä. Raportoivan finanssilaitoksen on tutkittava sähköisesti hakukelpoinen tietonsa B kohdan 2 alakohdassa kuvattujen tunnusmerkkien osalta. Paperiarkistohakua ei vaadita, jos hakukelpoiset tietokannat sisältävät kentät kaikkia C kohdan 3 alakohdassa mainittuja tietoja ja niiden poimintaa varten. Tiedot ovat tilinhaltijan kotipaikkastatus, raportoivan finanssilaitoksen arkistotiedoissa nykyisin oleva tilinhaltijan kotipaikkaosoite ja postiosoite, arkistossa nykyisin oleva tilinhaltijan puhelinnumero, ja kun kyseessä on muu finanssitili kuin talletustili, onko pysyväsivulohjeita tilin varojen siirrosta toiselle tilille (myös tili raportoivan finanssilaitoksen toisessa sivuliikkeessä tai toisessa rahoituslaitoksessa), onko tilinhaltijan osalta olemassa nykyinen c/o-osoite tai postinsäilytysohje ja onko tiliä varten asianajovaltakirja tai allekirjoitusvaltuus (-lomakkeet) (C.3 kohdan a—f alakohta). Jos sähköiset tietokannat eivät poimi kaikkia näitä tietoja, finanssilaitoksen pitää B kohdan 2 alakohdassa kuvattujen tunnusmerkkien osalta tutkia myös asiakkaan nykyinen kantatiedosto, ja siltä osin kuin tiedot eivät sisälly siihen, tiliin liittyvät raportoivan finanssilaitoksen viimeisten viiden vuoden aikana hankkimat asiakirjat, jotka ovat viimeisin tilin osalta kerätty asiakirjanäyttö, tilinavaussopimus tai -dokumentaatio, finanssilaitoksen rahanpesun estämis- tai asiakastunnistuksen mukana tai muihin sääntelytarkoituksiin hankkima viimeisin dokumentaatio, kaikki nykyisin voimassa olevat asianajovaltakirjat tai allekirjoitusvaltuuslomakkeet ja (muut kuin talletustiliä koskevat) voimassa olevat pysyväsivulohjeet varojen siirrosta (C.2 kohdan a—e alakohta).

Raportoitavana tilinä on käsiteltävä myös sellaista suuriarvoista tiliä, joka on osoitettu asiakasvastaavalle (myös finanssitili, joka on yhdistetty tällaisen suuriarvoisen tilin kanssa), jos asiakasvastaavalla on tosiasiallinen tieto siitä, että tilinhaltija on raportoitava henkilö (Kysely asiakasvastaavalle, C.4 kohta).

Jos suuriarvoisen tilin laajennetussa tutkimisessä ei löydetä tunnusmerkkejä eikä tiliä tunnisteta asiakasvastaavalle osoitetuksi suuriarvoiseksi tiliksi (jonka tilinhaltijan asiakasvastaava tosiasiallisesti tietää olevan raportoitava henkilö), lisätoimia ei vaadita ennen kuin tapahtuu olosuhdemuutos, jonka seurauksena tiliin liittyy yksi tai usea tunnusmerkki (C.5 kohdan a alakohta). Jos B kohdan 2 alakohdan a—e alakohdassa lueteltuja tunnusmerkkejä (muut kuin postinsäilytysohje tai c/o-osoite jäsenvaltiossa) löytyy tai tapahtuu olosuhdemuutos, jonka seurauksena tiliin liittyy tunnusmerkki tai -merkkejä, tiliä pitää käsitellä raportoitavana kunkin sellaisen jäsenvaltion osalta, jonka osalta on tunnistettu tunnusmerkki, ellei finanssilaitos pää-

tä soveltaa B kohdan 6 alakohdan poikkeusluetteloa ja jokin sen poikkeuksista soveltuu kyseisen tilin osalta (C kohdan 5 kohdan a alakohta). Jos löytyy postinsäilytysohje tai c/o-osoite eikä tilinhaltijalle tunnisteta muuta osoitetta eikä mitään B kohdan 2 alakohdan a—e alakohdassa lueteltua tunnusmerkkiä, raportoivan finanssilaitoksen pitää hankkia tilinhaltijalta itse annettu todistus tai asiakirjanäyttöä tilinhaltijan verotuksellisen kotipaikan määrittämiseksi. Jos finanssilaitos ei pysty hankkimaan tällaista todistusta tai asiakirjanäyttöä, sen pitää raportoida tili dokumentoimattomana tilinä toimivaltaiselle viranomaiselle (C.5 alakohdan c alakohta).

Jos aiempi henkilötili ei ole suuriarvoinen tili 31 päivänä joulukuuta 2015 mutta muuttuu sellaiseksi jonkin myöhemmän kalenterivuoden viimeisenä päivänä, tiliä koskevat tutkimismenettelyt on saatettava loppuun muutoksen tapahtumisvuotta seuraavana kalenterivuonna. Jos tili tutkimisen perusteella tunnistetaan raportoitavaksi, tiedot tilistä on raportoitava siltä vuodelta, jona tili tunnistetaan raportoitavaksi, ja myöhemmiltä vuosilta vuosittain, paitsi jos tilinhaltija lakkaa olemasta raportoitava henkilö (C kohdan 6 alakohta).

Kun raportoiva finanssilaitos soveltaa laajennettuja tutkimismenettelyjä suuriarvoiseen tiliin, sen ei tarvitse soveltaa niitä uudelleen, poikkeuksena C kohdan 4 alakohdan mukainen tilanne (Kysely asiakasvastaavalle), samaan suuriarvoiseen tiliin jonain myöhempänä vuonna, paitsi jos tili on dokumentoimaton, jolloin finanssilaitoksen pitää soveltaa näitä menettelyjä uudelleen vuosittain, kunnes tili ei ole enää dokumentoimaton (C kohdan 7 alakohta).

Jos suuriarvoisen tilin osalta tapahtuu olosuhdemuutos, jonka seurauksena tiliin liittyy yksi tai usea tunnusmerkki, raportoivan finanssilaitoksen on käsiteltävä tiliä raportoitavana kunkin sellaisen jäsenvaltion osalta, jonka osalta on tunnistettu tunnusmerkki, paitsi jos se päättää soveltaa B kohdan 6 alakohtaa ja jokin mainitun alakohdan poikkeuksista soveltuu kyseisen tilin osalta (C kohdan 8 alakohta).

Raportoivan finanssilaitoksen on toteutettava menettely varmistaakseen, että asiakasvastaava tunnistaa kaikki muutokset tilin olosuhteissa. Jos asiakasvastaavalle esimerkiksi ilmoitetaan, että tilinhaltijalla on uusi postiosoite jossakin jäsenvaltiossa, finanssilaitoksen pitää käsitellä uutta osoitetta olosuhdemuutoksena, ja jos se päättää soveltaa B kohdan 6 alakohtaa, sen on hankittava tilinhaltijalta asianmukainen dokumentaatio (C kohdan 9 alakohta).

Aiemman suuriarvoisen henkilötilin tutkiminen on saatettava loppuun viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2016 (D kohta).

Aiempaa suuriarvoista henkilötiliä, joka on tunnistettu III jakson nojalla raportoitavaksi, on pidettävä raportoitavana kaikkina myöhempinä vuosina, paitsi jos tilinhaltija lakkaa olemasta raportoitava henkilö (E kohta).

IV jakso. *Uusia henkilötiliä koskevat huolellisuusmenettelyt.* Uudella henkilötilillä tarkoitetaan tiliä, joka on avattu 1 päivänä tammikuuta 2016 tai sen jälkeen, paitsi jos sitä käsitellään aiempana tilinä eräissä tapauksissa.

Raportoivan finanssilaitoksen on uuden henkilötilin osalta tilinavauksen yhteydessä hankittava itse annettu todistus (joka voi olla osa tilinavausdokumentaatiota), joka sallii laitoksen määrittää tilinhaltijan verotuksellisen kotipaikan ja vahvistaa todistuksen kohtuullisuuden niiden tietojen perusteella, jotka se on hankkinut tilinavauksen yhteydessä, mukaan lukien rahanpesun estämis- tai asiakastunnistusmenettelyn mukaisesti kerätty dokumentaatio (A kohta). Jos todistus vahvistaa tilinhaltijan verotuksellisesti jäsenvaltiossa asuvaksi, finanssilaitoksen pitää B kohdan mukaan käsitellä tiliä raportoitavana ja todistuksen pitää sisältää myös syntymäaika ja tilinhaltijan verotunniste kunkin tällaisen jäsenvaltion osalta, paitsi jos kyseinen jä-

senvaltio tai muu asuinlainkäyttöalue ei ole antanut kyseistä verotunnistetta (I jakson D kohdan mukainen poikkeus). Jos finanssilaitos uuden henkilötilin osalta tapahtuneen olosuhde muutoksen vuoksi tietää tai sillä on syy tietää alkuperäisen todistuksen olevan virheellinen tai epäluotettava, se ei voi käyttää todistusta ja sen täytyy hankkia pätevä itse annettu todistus, joka selvittää tilinhaltijan verotuksellisen kotipaikan (C kohta).

V ja VI jakso. *Aiempiä ja uusia yksikkötiliä koskevat huolellisuusmenettelyt.*

Aiemmat yksikkötilit

Aiempi tili tarkoittaa raportoivan finanssilaitoksen 31 päivänä joulukuuta 2015 ylläpitämää finanssiliä mutta myös eräitä muita tilejä.

Jos aiemman yksikkötilin kokonaissaldo tai -arvo ei ylitä 250 000 USD vastaavaa euromäärää 31 päivänä joulukuuta 2015, tiliä ei tarvitse tutkia, tunnistaa tai raportoida raportoitavana tilinä ennen kuin saldo tai arvo ylittää tämän määrän jonkin myöhemmän kalenterivuoden viimeisenä päivänä. Raportoiva finanssilaitos voi kuitenkin päättää (kaikkien näiden tilien osalta tai erikseen jonkin niiden selvästi tunnistetun ryhmän osalta) tutkia, tunnistaa ja raportoida nämä tilit (A kohta). Tutkittavia tilejä ovat aina ne, joiden kokonaissaldo tai -arvo ylittää vuoden 2015 joulukuun 31 päivän mukaisen euromääräisen USD-sidonnaisen alarajan, ja ne, joiden osalta tämä ylitys ei tapahdu silloin vaan jonkin myöhemmän kalenterivuoden viimeisenä päivänä (B kohta), mutta raportoitavia näistä tileistä ovat vain ne, joita pitää 1) yksi tai useampi yksikkö, joka on raportoitava henkilö, tai 2) passiivinen ei-finanssiyksikkö, jossa on yksi tai useampi kontrolloiva henkilö, joka on raportoitava henkilö (C kohta).

Sen määrittämiseksi, onko yksikkö raportoitava henkilö, tutkitaan ensin sääntely- tai asiakassuhdetarkoituksiin säilytetyt tiedot (myös rahanpesun estämis- tai asiakastunnistusmenettelyn mukaisesti kerätty dokumentaatio) sen määrittämiseksi, osoittavatko ne tilinhaltijan olevan jäsenvaltiossa asuva henkilö. Tämän osoittaviin tietoihin kuuluvat tällöin myös muodostamis- tai organisoitupaikka tai jäsenvaltiossa sijaitseva osoite (D kohdan 1 alakohdan a alakohta). Jos tiedot osoittavat tilinhaltijan asuinpaikan olevan jäsenvaltiossa, finanssilaitoksen on käsiteltävä tiliä raportoitavana, paitsi jos se hankkii tilinhaltijalta itse annetun todistuksen tai sillä olevien tai julkisesti saatavilla olevien tietojen perusteella kohtuudella määrittää, ettei tilinhaltija ole raportoitava henkilö (D kohdan 1 alakohdan b alakohta).

Raportoivan finanssilaitoksen on aiemman yksikkötilin (mukaan lukien yksikkö, joka on raportoitava henkilö) tilinhaltijan osalta määritettävä, onko tilinhaltija passiivinen ei-finanssiyksikkö, jossa on yksi tai useampi kontrolloiva henkilö, joka on raportoitava henkilö. Jos yksikin tällaisen yksikön kontrolloivista henkilöistä on raportoitava henkilö, tiliä on käsiteltävä raportoitavana tilinä. Näitä määrittämiä tehdessään laitoksen on seurattava D kohdan 2 alakohdan a—c alakohdan ohjeita tilanteen mukaan tarkoituksenmukaisimmassa järjestyksessä. Kun laitos määrittää, onko tilinhaltija passiivinen ei-finanssiyksikkö, sen on hankittava tilinhaltijalta itse annettu todistus tilinhaltijan statuksen vahvistamiseksi, paitsi jos sillä on hallussaan olevia tai julkisesti saatavilla olevia tietoja, joiden perusteella se voi kohtuudella määrittää tilinhaltijan olevan aktiivinen ei-finanssiyksikkö tai VIII jakson A kohdan 6 alakohdan b alakohdassa kuvattu muu finanssilaitos kuin sijoitusyksikkö, joka ei ole osallistuvan lainkäyttöalueen finanssilaitos (a alakohta). Kun laitos määrittää tilinhaltijan kontrolloivia henkilöitä, se voi käyttää rahanpesun estämis- tai asiakastunnistusmenettelyn mukaan kerättyjä ja säilytettyjä tietoja (b alakohta). Määrittäessään sitä, onko passiivisen ei-finanssiyksikön kontrolloiva henkilö raportoitava henkilö, laitos voi käyttää rahanpesun estämis- tai asiakastunnistusmenettelyn mukaan kerättyjä ja säilytettyjä tietoja, jos kyseessä on aiempi yksikkötili, jota pitää yksi tai usea ei-finanssiyksikkö ja jonka kokonaissaldo tai -arvo ei ylitä 1 000 000 USD vastaavaa

HE 129/2015 vp

euromäärää (c alakohdan i alakohta), tai laitos voi käyttää itse annettua todistusta tilinhaltijalta tai kontrolloivalta henkilöltä siinä jäsenvaltiossa tai muulla lainkäyttöalueella, jossa on kontrolloivan henkilön verotuksellinen kotipaikka (c alakohdan ii alakohta).

Jos aiemman yksikkötilin kokonaissaldo tai -arvo ylittää 31 päivänä joulukuuta 2015 jäsenvaltion kansallisessa valuutassa ilmoitetun 250 000 USD vastaavan määrän, tili pitää tutkia vuoden 2017 joulukuun 31 päivään mennessä (E kohdan 1 alakohta). Jos saldo tai arvo ei ylity silloin vaan jonkin myöhemmän kalenterivuoden joulukuun 31 päivänä, tili pitää tutkia ylittymisvuotta seuraavan kalenterivuoden aikana (E kohdan 2 alakohta).

Jos raportoiva finanssilaitos aiemman yksikkötilin osalta tapahtuneen olosuhdemuutoksen vuoksi tietää tai sillä on syy tietää, että itse annettu todistus tai muu tiliin liittyvä dokumentaatio on virheellinen tai epäluotettava, sen täytyy määrittää tilin status uudelleen D kohdan menettelyjen mukaisesti (E kohdan 3 alakohta).

Uudet yksikkötilit

Uudella tilillä tarkoitetaan (raportoivan finanssilaitoksen ylläpitämää) tiliä, joka on avattu 1 päivänä tammikuuta 2016 tai sen jälkeen, paitsi jos sitä käsitellään aiempänä tilinä eräissä tapauksissa.

Uusille yksikkötileille ei ole tutkimisvelvoitteen laajuuteen vaikuttavia vähimmäismääriä.

Myös näiden tilien osalta määrittämisen kohteena on se, 1) pitääkö tiliä yksi tai useampi raportoitava henkilö tai 2) passiivinen ei-finanssiyksikkö, jossa on yksi tai useampi kontrolloiva henkilö, joka on raportoitava henkilö.

Sen määrittämiseksi, onko yksikkö raportoitava henkilö, raportoivan finanssilaitoksen on hankittava itse annettu todistus (se voi olla osa tilinavausdokumentaatiota), joka sallii laitoksen määrittää tilinhaltijan verotuksellisen kotipaikan ja vahvistaa todistuksen kohtuullisuuden niillä tiedoilla, jotka se on hankkinut tilinavauksen yhteydessä, mukaan lukien rahanpesun estämisen- tai asiakastunnistuksenmukaisesti kerätty dokumentaatio (1 a kohdan ensimmäinen virke). Jos yksikkö vahvistaa, ettei sillä ole verotuksellista kotipaikkaa, laitos voi käyttää sen pääkonttoriosoitetta tilinhaltijan kotipaikan määrittämiseksi (1 a kohdan toinen virke). Jos todistus osoittaa tilinhaltijan asuvan jäsenvaltiossa, finanssilaitoksen on käsiteltävä tiliä raportoitavana, paitsi jos se hallussaan olevien tai julkisesti saatavilla olevien tietojen perusteella kohtuudella määrittää, ettei tilinhaltija ole raportoitava henkilö kyseiseen jäsenvaltioon nähden (1 kohdan b alakohta).

Raportoivan finanssilaitoksen on myös uuden yksikkötilin (mukaan lukien yksikkö, joka on raportoitava henkilö) tilinhaltijan osalta määritettävä, onko tilinhaltija passiivinen ei-finanssiyksikkö, jossa on yksi tai useampi kontrolloiva henkilö, joka on raportoitava henkilö. Jos yksikin tällaisen yksikön kontrolloivista henkilöistä on raportoitava henkilö, tiliä käsitellään raportoitavana. Näitä määrittämiä tehdessään finanssilaitoksen on seurattava A kohdan 2 alakohdan a—c alakohdan ohjeita tilanteen mukaan tarkoituksenmukaisimmassa järjestyksessä. Kun raportoiva finanssilaitos määrittää, onko tilinhaltija passiivinen ei-finanssiyksikkö, sen on hankittava tilinhaltijalta itse annettu todistus sen aseman vahvistamiseksi, paitsi jos se hallussaan tai julkisesti saatavilla olevien tietojen perusteella voi kohtuudella määrittää, että tilinhaltija on aktiivinen ei-finanssiyksikkö tai VIII jakson A kohdan 6 alakohdan b alakohdassa kuvattu muu finanssilaitos kuin sijoitusyksikkö, joka ei ole osallistuvan lainkäyttöalueen finanssilaitos (2 kohdan a alakohta). Kontrolloivia henkilöitä määrittäessään raportoiva finanssilaitos voi käyttää tietoja, jotka on kerätty ja säilytetty rahanpesun estämisen- tai asiakastunnis-

tusmenettelyn mukaisesti (2 kohdan b alakohta). Määrittäessään sitä, onko passiivisen ei-finanssiryhmän kontrolloitu henkilö raportoitava henkilö, raportoiva finanssilaitos voi käyttää itse annettua todistusta tilinhaltijalta tai kontrolloivalta henkilöltä (2 kohdan c alakohta).

VII jakso. Erityiset huolellisuussäännöt. Raportoiva finanssilaitos ei A kohdan mukaan saa käyttää itse annettua todistusta tai asiakirjanäyttöä, jos se tietää tai sillä on syy tietää, että ne ovat virheellisiä tai epäluotettavia.

Raportoiva finanssilaitos saa B kohdan mukaan olettaa, että käteisarvovakuutus- tai elinkorkosopimuksen edunsaajana oleva luonnollinen henkilö (muu kuin omistaja), joka saa kuolintapaussumman, ei ole raportoitava henkilö, ja käsitellä tällaista finanssiliitä muuna kuin raportoitavana tilinä, paitsi jos se keräämiensä edunsaajaan liittyvien tietojen sisältämien III jakson B kohdassa kuvattujen tunnusmerkkien perusteella tosiasiallisesti tietää tai sillä on syy tietää edunsaajan olevan raportoitava henkilö. Jos se tosiasiallisesti tietää tämän tai sillä on syy tietää tämä, sen on noudatettava III jakson B kohdan mukaisia menettelyjä (Vähäarvoisiin tileihin sovellettava menettely).

Raportoiva finanssilaitos voi käsitellä finanssiliitä, joka on jäsenen osuus ryhmäkäteisarvovakuutus- tai ryhmäelinkorkosopimuksesta, finanssiliinä, joka ei ole raportoitava tili, siihen asti kun työntekijälle, todistuksenhaltijalle tai edunsaajalle suoritetaan maksu, jos finanssili, joka on jäsenen osuus tällaisesta sopimuksesta, täyttää kolme vaatimusta eli sopimus myönnetään työntekijälle ja siihen kuuluu vähintään 25 työntekijää tai todistuksenhaltijaa, työntekijällä tai todistuksenhaltijalla on oikeus saada intresseihinsä liittyvä sopimuksen arvo ja nimetä edunsaajia työntekijän kuoleman yhteydessä maksettavalle edulle ja työntekijälle, todistuksenhaltijalle tai edunsaajalle maksettava kokomais määrä ei ylitä 1 000 000 USD vastaavaa euromäärää.

Raportoivan finanssilaitoksen on C kohdan mukaan luonnollisen henkilön pitämien finanssiliien kokonaissaldon tai -arvon määrittämiseksi on yhdistettävä kaikki laitoksen tai lähiyksikön ylläpitämät tilit mutta vain siltä osin kuin sen tietokonejärjestelmät jonkin tietokonejärjestelmän (kuten asiakasnumero tai verotunniste) perusteella linkittävät finanssiliit ja mahdollistavat saldojen tai arvojen yhdistämisen. Jokaiselle yhteisesti pidetyn finanssiliin haltijalle luetaan kuuluvaksi yhteisesti pidetyn finanssiliin koko saldo tai arvo (C kohdan 1 alakohta). Samanlaiset säännöt koskevat yksikön pitämiä finanssiliitä (C kohdan 2 alakohta).

Kun raportoiva finanssilaitos määrittää henkilön pitämien finanssiliien kokonaissaldon tai -arvoa ratkaistakseen, onko finanssili suuriarvoinen tili, sen pitää, jos on kyse tileistä, joiden asiakasvastaava tietää tai hänellä on syy tietää olevan suoraan tai välillisesti saman henkilön omistamia, kontrolloimia tai perustamia (muutoin kuin luottamukseen perustuvan suhteen nojalla), yhdistää kaikki nämä tilit (C kohdan 3 alakohta).

VIII jakso. Määritelmät. Raportoiva finanssilaitos tarkoittaa finanssilaitosta, joka ei ole ei-raportoiva finanssilaitos. Finanssilaitos on suomalainen finanssilaitos, jos sen kotipaikka on Suomessa, pois lukien kuitenkin tällaisen suomalaisen finanssilaitoksen Suomen ulkopuolella sijaitseva sivuliike. Suomalaiseksi finanssilaitokseksi katsotaan myös sellaisen finanssilaitoksen sivuliike, jonka kotipaikka ei ole Suomessa, jos sivuliike sijaitsee Suomessa (A kohdan 1 alakohta). Tarkempia säännöksiä finanssilaitoksen kotipaikasta sisältyy liitteen II (FINANSSILITITIETOJA KOSKEVAT TÄYDENTÄVÄT TIETOJENVAIHTO- JA HUOLELLISUUSSÄÄNNÖT) 3 kohtaan (Finanssilaitoksen kotipaikka).

Osallistuvan lainkäyttöalueen finanssilaitos tarkoittaa finanssilaitosta, jonka kotipaikka on osallistuvalla lainkäyttöalueella, lukuun ottamatta tällaisen finanssilaitoksen osallistuvan lain-

käyttöalueen ulkopuolella sijaitsevaa sivuliikettä, ja sellaisen finanssilaitoksen sivuliikettä, jonka kotipaikka ei ole osallistuvalla lainkäyttöalueella, jos tämä sivuliike sijaitsee tällä kyseisellä lainkäyttöalueella (A kohdan 2 alakohta). Osallistuvalla lainkäyttöalueella tarkoitetaan Suomen kannalta muuta jäsenvaltiota, muuta lainkäyttöaluetta, jonka kanssa Suomella on sopimus, jonka mukaan lainkäyttöalue antaa I jaksossa määriteltyjä tietoja ja joka on tunnistettu Suomen julkaisemassa ja Euroopan komissiolle ilmoitetussa luettelossa, ja muuta lainkäyttöaluetta, jonka kanssa unionilla on sopimus, jonka mukaan lainkäyttöalue antaa I jaksossa määriteltyjä tietoja, ja joka on tunnistettu komission julkaisemassa luettelossa.

Finanssilaitos tarkoittaa säilytys- tai talletuslaitosta, sijoitusyksikköä tai määriteltyä vakuutusyhtiötä. Säilytyslaitos on yksikkö, joka olennaisena osana liiketoimintaansa pitää finanssivaroja toisten lukuun. Ehto täyttyy, jos yksikön bruttotulo varojen pitämisestä ja liittämisistä finanssipalveluista on vähintään 20 prosenttia sen bruttotulosta kolmevuotisjaksona, joka päättyy 31 päivänä joulukuuta (tai kalenterivuodesta poikkeavan tilikauden viimeisenä päivänä) ennen vuotta, jona asia ratkaistaan, tai jaksossa, jonka yksikkö on ollut olemassa, sen mukaan, kumpi on lyhempi. Sijoitusyksikkö tarkoittaa yksikköä, joka a) pääasiallisesti harjoittaa liiketoimintana asiakasta varten tai asiakkaan puolesta kaupankäyntiä rahamarkkinainstrumenteilla, ulkomaan valuutalla, valuutta-, korko- ja indeksi-instrumenteilla, siirrettävillä arvopapereilla tai hyödykefutuureilla, salkunhoitoa tai muuta finanssivarojen tai rahan sijoittamista, hoitoa tai hallinnointia muiden henkilöiden puolesta tai b) jonka bruttotulo johtuu pääasiallisesti finanssivarojen sijoittamisesta, uudelleensijoittamisesta tai niillä käytävästä kaupasta, jos yksikköä hallinnoi toinen yksikkö, joka on säilytyslaitos, talletuslaitos, määritelty vakuutusyhtiö tai a) alakohdassa kuvattu sijoitusyksikkö. Ehto pääasiallisesta liiketoiminnan harjoittamisesta (a alakohta) tai bruttotulon kertymisestä pääasiallisesti finanssivarojen sijoittamisesta, uudelleensijoittamisesta tai niillä käytävästä kaupasta (b alakohta) täyttyy, jos kyseisestä toiminnasta johtuva yksikön bruttotulo on vähintään 50 prosenttia sen bruttotulosta kolmevuotisjaksona, joka päättyy sitä vuotta edeltävän vuoden 31 päivänä joulukuuta, jona asia ratkaistaan, tai jaksossa, jonka yksikkö on ollut olemassa, sen mukaan, kumpi on lyhempi. Sijoitusyksikkö ei käsitä yksikköä, joka on aktiivinen ei-finanssiyksikkö, koska kyseinen yksikkö täyttää jonkin D kohdan 8 alakohdan d—g alakohdassa tarkoitetuista kriteereistä.

Kohdan A 1—6 kohta on 6 kohdan kolmannen alakohdan mukaan tulkittava tavalla, joka vastaa rahanpesunvastaisen toimintaryhmän (Financial Action Task Force, FATF) suosituksessa finanssilaitoksen määritelmästä käytettyjä samanlaisia ilmauksia (INTERNATIONAL STANDARDS ON COMBATING MONEY LAUNDERING AND THE FINANCING OF TERRORISM & PROLIFERATION, The FATF Recommendations, February 2012, <http://www.fatf-gafi.org>).

Finanssivarat kattaa sekä perinteiset arvopaperit että modernimmat instrumentit.

Määritelty vakuutusyhtiö tarkoittaa yksikköä, joka on vakuutusyhtiö (tai vakuutusyhtiön holdingyhtiö), joka antaa käteisarvovakuutus- tai elinkorkosopimuksia tai on velvollinen suorittamaan maksuja niihin liittyen.

Ei-raportoivia (raportointivelvoitteesta vapautettuja) finanssilaitoksia ovat, eräin ehdoin ja joko kokonaan tai osaksi, julkisen vallan yksiköt ja kansainvälinen järjestö Suomessa ja Suomen Pankki ja näiden eläkerahastot, vapautettu yhteissijoitusväline ja eräät eläkerahastot ja kvalifioitu luottokorttien liikkeellelaskija (asetetut rajoitukset estävät tallettamisen). Lisäksi vapautus koskee muuta yksikköä, jossa riski sen käytöstä veron välttämiseen on pieni ja joka on suuresti edellä kuvattujen yksiköiden (pois lukien vapautettu yhteissijoitusväline) kaltainen ja sisältyy direktiivin 8 artiklan 7 a kohdassa tarkoitettuun jäsenvaltioiden ilmoitusten perusteella

laadittuun luetteloon ei-raportoivista finanssilaitoksista, jos yksikön asema ei-raportoivana finanssilaitoksena ei estä direktiivin tarkoituksia (B kohta).

Finanssitili tarkoittaa (C kohta) finanssilaitoksen ylläpitämää tiliä ja käsittää talletustilin ja säilytystilin. Sijoitusyksikön osalta se on kuitenkin jokainen omapääoma- tai velkaosuus finanssilaitoksessa. Ilmaus ei käsitä omapääoma- tai velkaosuutta yksikössä, joka on sijoitusyksikkö vain koska se antaa sijoitusneuvoja ja toimii tai hoitaa salkkuja ja toimii asiakkaan puolesta finanssilaitokseen, joka ei ole kyseinen yksikkö, asiakkaan nimissä talletettujen finanssivarojen sijoittamisen, hoitamisen tai hallinnoinnin osalta (C kohdan 1 alakohdan a alakohta). Kun kyseessä on finanssilaitos, jota ei ole kuvattu C kohdan 1 alakohdan a alakohdassa, finanssitili on mikä tahansa omapääoma- tai velkaosuus finanssilaitoksessa, jos osuusluokan perustamisen tarkoituksena on ollut välttää I jakson mukainen raportointi, ja finanssitili kattaa myös finanssilaitoksen antamat tai ylläpitämät käteisarvovakuutus- ja elinkorkosopimukset, muut kuin ei-sijoitussidonnaiset, ei-siirrettävissä olevat välittömät elinkorot, jotka annetaan luonnolliselle henkilölle ja jotka laskevat raha-arvon eläke- tai työkyvyttömyysetuudelle, joka annetaan sellaisen tilin perusteella, joka on muu kuin finanssitili.

Muu kuin finanssitili (jota ei tarvitse raportoida) tarkoittaa eräitä henkilökohtaisia säännelyjä tai eläkesuunnitelmana rekisteröityjä tai säännelyjä eläketilejä eläke-etuuksien antamiseksi, mikäli tilien verokohtelu on edullinen, tileistä raportoidaan vuosittain tiedot veroviranomaisille, tileiltä tehtävä nosto on rangaistuksetta mahdollinen vain eräissä tapauksissa ja tilien vuosimaksuille on enimmäismäärä. Käsite tarkoittaa myös tiliä, joka on sääntelyn alainen sijoitusvälineenä muuhun tarkoitukseen kuin eläkkeeseen ja jolla käydään säännöllisesti kauppaa vakiintuneilla arvopaperimarkkinoilla ja joka täyttää eräät edellä kuvatun kaltaiset sääntelyä, verokohtelua, nostorajoituksia ja vuosimaksuja koskevat edellytykset. Näitä tilejä ovat eräin edellytyksin myös henkivakuutus- ja yksinomaan kuolinpesän pitämä tili ja tuomioistuimen määräyksestä tai eräiden oikeustoimien yhteydessä perustettu tili, talletustili eräin ehdoin, ja muu tili, jossa on pieni riski sen käytöstä veron välttämiseen.

Raportoitava tili tarkoittaa finanssitiliä, jota ylläpitää suomalainen raportoiva finanssilaitos ja jota pitää yksi tai useampi raportoitava henkilö tai passiivinen ei-finanssiyksikkö, jossa on kontrolloivia henkilöitä, jotka ovat raportoitavia henkilöitä, edellyttäen, että tili on tunnistettu raportoitavaksi huolellisuusmenettelyjen mukaisesti (D kohdan 1 alakohta). Raportoitava henkilö tarkoittaa muussa jäsenvaltiossa kuin Suomessa asuvaa henkilöä, joka ei ole sellainen yhtiö, jonka osakkeilla käydään säännöllisesti kauppaa vakiintuneilla arvopaperimarkkinoilla, tällaisen yhtiön lähiyhtiö, julkisen vallan yksikkö, kansainvälinen järjestö, keskuspankki tai rahoituslaitos. Jäsenvaltiossa asuva henkilö tarkoittaa luonnollista henkilöä tai yksikköä, joka asuu jossakin muussa jäsenvaltiossa kuin Suomessa tämän jäsenvaltion verolainsäädännön mukaan tai jossakin tällaisessa muussa jäsenvaltiossa asuneen henkilön kuolinpesää. Kun on kyseessä sellainen yksikkö kuin henkilöyhtiö (partnership), kommandiitti-yhtiö (limited liability partnership) tai samankaltainen ilman verotuksellista kotipaikkaa oleva oikeudellinen järjestely, kotipaikan katsotaan olevan lainkäyttöalueella, jossa toimiva johto sijaitsee (D kohdan 2 alakohta).

Kontrolloiva henkilö tarkoittaa yksikköä kontrolloivaa luonnollista henkilöä, trustin osalta asettajaa, trustinhoitajaa, suojelijaa, edunsaajaa tai edunsaajaryhmää ja muita luonnollisia henkilöitä, jotka viime kädessä tosiasiallisesti kontrolloivat trustia ja muun oikeudellisen järjestelyn osalta vastaavassa tai samanlaisessa asemassa olevaa henkilöä. Ilmausta on tulkittava yhdenmukaisesti rahanpesunvastaisen toimintaryhmän (FATF) suositusten kanssa (D kohdan 5 alakohta).

Ei-finanssiyksikkö, passiivinen ei-finanssiyksikkö ja aktiivinen ei-finanssiyksikkö määritellään D kohdan 6—8 alakohdassa. Ei-finanssiyksikkö on yksikkö, joka ei ole finanssilaitos. Passiivinen ei-finanssiyksikkö, jonka osalta on yksikkötilien tapauksessa tutkittava, onko sillä yksi tai usea kontrolloiva henkilö, joka on raportoitava henkilö, on ei-finanssiyksikkö, joka ei ole aktiivinen ei-finanssiyksikkö tai A kohdan 6 alakohdan b alakohdassa kuvattu sijoitusyksikkö, joka ei ole osallistuvan lainkäyttöalueen finanssilaitos. Ei-finanssiyksikkö on aktiivinen ei-finanssiyksikkö, jos se täyttää jonkin kahdeksasta ehdosta, jotka koskevat a) passiivitulon alle 50 prosentin osuutta bruttotuloista ja tätä tuloa tuottavien varojen alle 50 prosentin osuutta varoista, b) sen osakkeilla tapahtuvaa kaupankäyntiä vakiintuneilla arvopaperimarkkinoilla tai sitä, että yksikkö on lähiyksikkö yksikölle, jonka osakkeilla käydään tällaista kauppaa, c) sitä onko se julkisen vallan yksikkö, kansainvälinen järjestö, keskuspankki tai näistä yhden tai usean kokonaan omistama, d) toiminnan lajia sen ollessa käytännöllisesti katsoen kokonaan yhden tai usean muuta liiketoimintaa kuin finanssilaitostoimintaa harjoittavan tytäryhtiön ulkona olevan osakekannan omistamista (kokonaan tai osittain) tai rahoituksen ja palvelujen tarjoamista yhdelle tai usealle tällaiselle tytäryhtiölle, sillä poikkeuksella, että yksikkö ei täytä ehtoja toimiessaan tai esiintyessään sijoitusrahastona (riski- tai yksityinen pääomarahasto, lainapääomaa käyttävä yritysostorahasto tai sijoitusväline, jonka tarkoitus on hankkia tai rahoittaa yhtiöitä ja pitää osuuksia näistä yhtiöistä pääomavaroina sijoitustarkoituksessa), e) sitä että yksikkö ei harjoita vielä eikä ole aiemmin harjoittanut liiketoimintaa vaan sijoittaa pääomaa varoihin tarkoituksena harjoittaa muuta liiketoimintaa kuin finanssilaitostoimintaa, mutta se ei saa täyttää tämän poikkeuksen ehtoja ajankohdan jälkeen, joka on 24 kuukautta sen alkuorganisointiajankohdan jälkeen, f) sitä että yksikkö ei ollut finanssilaitos menneinä viitenä vuotena ja realisoi varojaan tai organisoituu uudelleen tarkoituksena jatkaa tai aloittaa uudelleen tällaisen muun liiketoiminnan harjoittaminen, g) sitä, että yksikkö suorittaa pääasiassa rahoitus- ja suojaustransaktioita sellaisten lähiyksiköiden kanssa tai niitä varten, jotka eivät ole finanssilaitoksia, eikä tarjoa rahoitus- tai suojauspalveluja millekään yksikölle, joka ei ole lähiyksikkö, ja kaikkien näiden lähiyksiköiden ryhmä harjoittaa pääasiallisesti muuta liiketoimintaa kuin finanssilaitostoimintaa tai h) ei-finanssiyksikön luonnetta hyväntekeväisyystarkoituksessa toimivana tai ammatti-, elinkeino- tai työjärjestönä tai muuna samanlaisena tuloverosta vapautettuna järjestönä ja tietyn osakkaiden tai jäsenien omistus- tai hyötyosuuksia ja varojen käyttöä ja jakamista koskevin rajoituksin.

Tilinhaltija on henkilö, jonka tiliä ylläpitävä finanssilaitos on listannut tai tunnistanut finanssitalin haltijaksi. Edustustilanteissa tilinhaltijana käsitellään normaaliin tapaan päämiestä, ei edustajaa (henkilö, joka on muu kuin finanssilaitos). Käteisarvovakuutussopimusta ja elinkorkosopimusta koskevat erityissäännökset.

Rahanpesun estämis- tai asiakastunnistusmenettelyt tarkoittavat menettelyjä, joiden alainen raportoiva finanssilaitos on.

Yksikkö on toisen yksikön lähiyksikkö, jos i) joko toinen yksikkö kontrolloi toista, ii) kaksi yksikköä on yhteisen kontrollin alaisia tai iii) molemmat ovat A kohdan 6 alakohdan b alakohdassa kuvattuja sijoitusyksikköjä ja molemmilla on yhteinen hallinto, joka täyttää kyseisten sijoitusyksiköiden huolellisuusvaatimukset. Kontrolli tarkoittaa sellaista välitöntä tai välillistä omistusta yksikön äänivallasta tai arvosta, joka ylittää 50 prosenttia.

Verotunniste tarkoittaa verovelvollisen tunnistenumeroa tai sen puuttuessa sitä tehtävältään vastaavaa tietoa.

Asiakirjanäyttö tarkoittaa a) asuinpaikkatodistusta, jonka on antanut siihen oikeutettu maksunsaajan asuinpaikakseen ilmoittaman jäsenvaltion tai muun lainkäyttöalueen julkisen vallan toimielin, b) luonnollisen henkilön osalta voimassa olevaa a) alakohdassa tarkoitettua toimie-

limen antamaa henkilöllisyystodistusta, joka sisältää henkilön nimen ja jota tyypillisesti käytetään identifiointiin, c) yksikön osalta a) alakohdassa tarkoitetun toimielimen antamaa virallista dokumentaatiota, johon sisältyy nimi ja pääkonttoriosoite joko yksikön asuinpaikakseen ilmoittamassa jäsenvaltiossa (tai muulla lainkäyttöalueella) tai siinä jäsenvaltiossa tai muulla lainkäyttöalueella, jolla se muodostettiin tai organisoitiin, ja d) tarkastettua tilinpäätöstä, kolmannen osapuolen luottoraporttia, konkurssihakemusta tai arvopaperimarkkinavalvojen raporttia.

Aiemman yksikkötilin osalta raportoiva finanssilaitos voi kuitenkin käyttää asiakirjanäyttönä raportoivan finanssilaitoksen tietoihin sisältyviä vakiomuotoisen toimialakoodausjärjestelmän perusteella määriteltyjä tilinhaltijan luokituksia.

IX jakso. Tehokas täytäntöönpano. Johdantolauseen mukaan jäsenvaltion on direktiivin 8 artiklan 3 a kohdan mukaisesti otettava käyttöön säännöt ja hallinnolliset menettelyt varmistaakseen tietojenvaihto- ja huolellisuusmenettelyjen tehokas täytäntöönpano ja noudattaminen, mukaan lukien 1) säännöt, joilla estetään finanssilaitoksia, henkilöitä tai välittäjiä ottamasta käyttöön käytäntöjä, joilla pyritään kiertämään tietojenvaihto- ja huolellisuusmenettelyt, 2) säännöt, joilla finanssilaitoksia vaaditaan pitämään kirjaa toteutetuista toimista ja todisteista edellä mainittujen menettelyjen käytöstä sekä toteuttamaan asianmukaiset toimenpiteet kyseisten tietojen saamiseksi, 3) hallinnolliset menettelyt sen tarkistamiseksi, noudattavatko raportoivat finanssilaitokset tietojenvaihto- ja huolellisuusmenettelyjä, ja hallinnolliset menettelyt raportoivan finanssilaitoksen seurantaan varten, kun dokumentoimattomia tilejä raportoidaan, 4) hallinnolliset menettelyt sen varmistamiseksi, että yksiköissä ja tileissä, jotka kansallisessa lainsäädännössä määritellään ei-raportoiviksi finanssilaitoksiksi ja muiksi kuin finanssitileiksi, on edelleen pieni riski siitä, että niitä käytettäisiin veron välttämiseen ja 5) tehokkaat täytäntöönpanosäännökset, joita sovelletaan, jos sääntöjä ei noudateta.

LIITE II. FINANSITILITIEDOT JA KOSKEVAT TÄYDENTÄVÄT TIETOJENVAIHTO- JA HUOLELLISUUSÄÄNNÖT

Näissä säännöissä on otettu huomioon se, että eräiltä osin yleisen raportointistandardin määräyksiä ei voida soveltaa sellaisenaan EU:n sisällä.

1. Olosuhteiden muutos. Olosuhteiden muutos tarkoittaa jokaista muutosta, jonka johdosta saadaan henkilön asemaan liittyviä lisätietoja tai joka on muuten ristiriidassa henkilön aseman kanssa. Siihen kuuluvat myös tilinhaltijan tiliä koskevat muutokset tai lisätiedot (tilinhaltijan lisääminen, korvaaminen tai tilinhaltijaa koskeva muu muutos) tai tiliin liittyvää tiliä koskevien tietojen muutokset tai lisätiedot (soveltaen liitteen I VII jakson C kohdan 1—3 alakohdan sääntöjä tilien yhdistämisestä), jos tietojen muutos tai lisäys vaikuttaa tilinhaltijan asemaan.

Jos raportoiva finanssilaitos on käyttänyt liitteen I III jakson B kohdan 1 alakohdassa kuvattua kotipaikkaosoitetestiä ja on tapahtunut olosuhdemuutos, jonka vuoksi tämä rahoituslaitos tietää tai sillä on syy tietää, että alkuperäinen asiakirjanäyttö (tai muu vastaava dokumentaatio) on virheellinen tai epäluotettava, sen pitää hankkia kyseisen kalenterivuoden tai muun asianmukaisen raportointijakson viimeiseen päivään mennessä tai 90 kalenteripäivän kuluessa olosuhdemuutosta koskevasta ilmoituksesta tai muutoksen havaitsemisesta, sen mukaan, kumpi ajankohta on myöhäisempi, itse annettu todistus tai uusi asiakirjanäyttö, joka selvittää tilinhaltijan verotuksellisen kotipaikan (-paikat). Jos se ei pysty hankkimaan itse annettua todistusta tai uutta asiakirjanäyttöä kyseiseen ajankohtaan mennessä, sen pitää käyttää liitteen I III jakson B kohdan 2—6 alakohdan mukaista sähköistä arkistohakua.

2. Itse annettu todistus uusista yksikkötileistä. Kun raportoiva finanssilaitos määrittää uuden yksikkötilin osalta, onko passiivisen ei-finanssiyksikön kontrolloiva henkilö raportoitava henkilö, se voi käyttää vain itse annettua todistusta joko tilinhaltijalta tai kontrolloivalta henkilöltä.

3. Finanssilaitoksen kotipaikka. Finanssilaitoksen kotipaikka on jäsenvaltiossa, jos se kuuluu kyseisen jäsenvaltion lainkäyttövaltaan (jäsenvaltio voi valvoa finanssilaitoksen raportointia). Jos finanssilaitoksen verotuksellinen kotipaikka on jäsenvaltiossa, se kuuluu kyseisen jäsenvaltion lainkäyttövaltaan ja on siten jäsenvaltion finanssilaitos. Sellaisen trustin osalta, joka on finanssilaitos (riippumatta siitä, onko sen verotuksellinen kotipaikka jäsenvaltiossa), trustin katsotaan kuuluvan jäsenvaltion lainkäyttövaltaan, jos yksi tai useampi sen trustinhoitajista asuu kyseisessä jäsenvaltiossa, paitsi jos trusti raportoi kaikki direktiivin mukaisesti vaaditut tiedot trustin ylläpitämistä raportoitavista tileistä toiseen jäsenvaltioon, koska sen verotuksellinen kotipaikka on tässä toisessa jäsenvaltiossa. Jos finanssilaitoksella (joka ei ole trusti) ei kuitenkaan ole verotuksellista kotipaikkaa (koska se sivuutetaan verotuksessa tai sijaitsee tuloverottomalla lainkäyttöalueella), sen katsotaan kuuluvan jäsenvaltion lainkäyttövaltaan ja on siten jäsenvaltion finanssilaitos, jos a) se on perustettu jäsenvaltion lainsäädännön mukaan, b) sen johto (mukaan lukien toimiva johto) sijaitsee jäsenvaltiossa tai c) se on finanssivalvonnan alainen jäsenvaltiossa. Jos finanssilaitoksella (joka ei ole trusti) on kotipaikka kahdessa tai useammassa jäsenvaltiossa, siihen sovelletaan sen jäsenvaltion tietojenvaihto- ja huolellisuusvelvoitteita, jossa se ylläpitää finanssiliitä tai -tilejä.

4. Tilin ylläpitäminen. Tilin ylläpitäjäksi katsotaan yleensä finanssilaitos seuraavissa tapauksissa: a) säilytystilin osalta finanssilaitos, jonka hallussa tilillä olevat varat ovat (myös finanssilaitos, joka pitää varoja välittäjän nimissä kyseisessä laitoksessa olevan tilin tilinhaltijaa varten), b) talletustilin osalta finanssilaitos, joka on velvollinen suorittamaan tiliin liittyviä maksuja (ei kuitenkaan finanssilaitoksen asiamies siitä riippumatta, onko asiamies finanssilaitos), c) sellaisen finanssilaitoksessa olevan pääoma- tai velkaosuuden osalta, joka muodostaa finanssiliitin, tämä finanssilaitos, d) käteisarvovakuutus- tai elinkorkosopimuksen osalta finanssilaitos, joka on velvollinen suorittamaan sopimukseen liittyviä maksuja.

5. Trustit, jotka ovat passiivisia ei-finanssiyksiköitä, kotipaikka. Sellaisen yksikön kuten henkilöyhtiön (partnership), kommandiittiyhtiön (limited liability partnership) tai samankaltaisen oikeudellisen järjestelyn, jolla ei ole verotuksellista kotipaikkaa, kotipaikaksi katsotaan liitteen I VIII jakson D kohdan 3 alakohdan mukaisesti se lainkäyttöalue, jossa sen toimiva johto sijaitsee. Oikeushenkilöä tai oikeudellista järjestelyä pidetään silloin henkilö- ja kommandiittiyhtiönä nähden samankaltaisena, jos sitä ei käsitellä jäsenvaltiossa sen verolainsäädännön mukaan verotettavana yksikkönä. Pääleikkäisen raportoinnin välttämiseksi (kun otetaan huomioon ilmauksen kontrolloivat henkilöt laaja soveltuvuus trustien osalta) trustia, joka on passiivinen ei-finanssiyksikkö, ei kuitenkaan pidetä samankaltaisena oikeudellisena järjestelynä.

6. Yksikön päätoimipaikan osoite. Liitteen I VIII jakson E kohdan 6 alakohdan c alakohta edellyttää muun muassa, että yksikön osalta viralliseen dokumentaatioon sisältyy yksikön päätoimipaikan osoite joko yksikön kotipaikakseen ilmoittamassa jäsenvaltiossa tai muulla lainkäyttöalueella tai jäsenvaltiossa tai muulla lainkäyttöalueella, jolla se muodostettiin tai organisoitiin. Päätoimipaikan osoite on yleensä paikka, jossa toimiva johto sijaitsee. Sen finanssilaitoksen osoite, jossa yksikkö ylläpitää tiliä, postilokero-osoite tai osoite, jota käytetään vain postitustarkoituksiin, ei ole päätoimipaikan osoite, paitsi jos se on ainoa yksikön käyttämä osoite ja käy ilmi yksikön rekisteröitynä osoitteena yksikön perustamisasiakirjoista. Myöskään postinsäilytystä varten annettu osoite ei ole yksikön päätoimipaikan osoite.

2–4 artikla. Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä. Voimaantulo. Osoitus. Artiklat sisältävät säännökset direktiivin saattamisesta osaksi lainsäädäntöä (2 artikla), direktiivin voimaantulosäännöksen (3 artikla) ja lopuksi säännöksen direktiivin kohteista (4 artikla).

2 Lakiehdotusten perustelut

2.1 Laki hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kuomomisesta annetun neuvoston direktiivin lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja direktiivin soveltamisesta

1 §. *Direktiivin täytäntöönpano.* Pykälään lisättäisiin viittaus direktiiviin 2014/107/EU.

2 §. *Soveltamisala.* Soveltamisalaan lisättäisiin raportoitavia tilejä koskevien tietojen ilmoittaminen toisten jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille, josta säädetään direktiivin 8 artiklan 3 a kohdan toisessa alakohdassa.

3 §. *Yhteistyömuodot.* Pykälässä olevaa ilmaisua tietojenvaihto tarkennettaisiin mainitsemalla erikseen oma-aloitteinen, pyyntöön perustuva ja erityisiä tulo- ja pääomalajeja koskeva automaattinen tietojenvaihto. Pykälään lisättäisiin uutena yhteistyömuotona raportoitavia tilejä koskevien tietojen ilmoittaminen automaattisella tietojenvaihdoilla, josta säädetään direktiivin 8 artiklan 3 a kohdassa.

5 a §. *Finanssilaitoksen finanssilitietojen raportointia koskevat velvollisuudet.* Lakiin lisättäisiin uusi 5 a §, joka koskee eräitä raportoivan suomalaisen finanssilaitoksen velvollisuuksia finanssilitietojen haussa ja raportoinnissa. Raportoivan finanssilaitoksen olisi pidettävä kirjaa tietojenvaihto- ja huolellisuusmenettelyjä sovellettaessa toteutetuista toimista ja todisteista näiden menettelyjen käytöstä ja toteutettava asianmukaiset toimenpiteet näiden tietojen saamiseksi (liite I IX jakson 2 kohta). Raportoivan finanssilaitoksen olisi lisäksi toteutettava menettely sen varmistamiseksi, että asiakasvastaava tunnistaa kaikki asiakasvastaavalle osoitetun tilin olosuhteissa tapahtuvat muutokset, ja kehotuksesta raportoitava tästä menettelystä toimivaltaiselle viranomaiselle (liite I III jakson C.9 kohta), ilmoitettava jokaiselle raportoitavalle luonnolliselle henkilölle häntä koskeviin tietoihin liittyvistä tietoturvaloukkauksista, jos loukkaus todennäköisesti vahingoittaa hänen henkilötietojensa tai yksityisyytensä suojaa (21 artiklan 2 kohdan kolmas alakohta). Lisäksi finanssilaitoksen on ilmoitettava jokaiselle raportoitavalle luonnolliselle henkilölle, että virka-apudirektiivin 8 artiklan 3 a kohdassa tarkoitettuja häntä koskevia tietoja kerätään ja siirretään direktiivin mukaisesti, ja annettava kyseiselle henkilölle kaikki ne tiedot, joihin hänellä on oikeus henkilötietolain nojalla, ja annettava ne riittävän ajoissa, jotta henkilö voi käyttää tietosuojaoikeuksiaan ja joka tapauksessa ennen tietojen ilmoittamista toimivaltaiselle viranomaiselle (25 artiklan 3 kohta) ja säilytettävä finanssilitietojen tunnistamisessa kertyneet asiakirjat ja tiedot kuusi vuotta sen vuoden jälkeen, jona tilien tunnistamisenmenettelyt suoritettiin tai tili lopetettiin (25 artiklan 4 kohta).

5 b §. *Toimivaltaisen viranomaisen velvollisuudet finanssilitietoja koskevan raportoinnin osalta.* Lakiin lisättäisiin uusi 5 b §, joka koskee niitä toimivaltaisen viranomaisen erityisiä velvollisuuksia, joista säädetään virka-apudirektiivin 8 artiklan 7 a kohdan toisessa kohdassa ja liitteen I IX jakson 4 kohdassa, 21 artiklan 2 kohdan kolmannessa alakohdassa ja liitteen I IX jakson 3 kohdassa.

5 c §. *Finanssilitietojen raportointia koskevien säännösten kiertäminen.* Liitteen I IX jakson 1) kohta edellyttää sääntöjä, joilla estetään finanssilaitoksia, henkilöitä tai välittäjiä ottamasta käyttöön käytäntöjä, joilla pyritään kiertämään tietojenvaihto- ja huolellisuusmenettelyt. Verotusmenettelylain veronkierron vastaiset säännökset, lähinnä 28 § (Veron kiertäminen), liittyvät

verotuksen toimittamiseen, joten niitä ei voida soveltaa, kun kyseessä on tietojenvaihto- ja huolellisuusmenettelyjen noudattaminen. Tämän vuoksi lakiin otettaisiin erityinen määräys raportointia koskevien säännösten kiertämisestä. Sen mukaan virka-apudirektiivin ja tämän lain estämättä finanssili tili voidaan katsoa raportoitavaksi finanssili tili ja finanssilaitos raportoitavaksi finanssilaitokseksi, jos 1) finanssilaitos tai toisessa jäsenvaltiossa tai toisella lainkäyttöalueella asuva henkilö suorittaa sellaiseen menettelyyn sisältyviä toimenpiteitä, joka aiheuttaa sen, että tili ei ole virka-apudirektiivin liitteessä I olevan VIII jakson D kohdan mukainen raportoitava tili tai että finanssilaitos ei ole virka-apudirektiivin liitteessä I olevan VIII jakson A kohdan mukainen raportoiva finanssilaitos, ja tämän voidaan olosuhteet huomioon ottaen katsoa olleen menettelyn pääasiallinen syy, ja 2) olisi vastoin virka-apudirektiivin tarkoituksen vastaista, jos tili ei ole raportoitava tili tai finanssilaitos ei ole raportoiva finanssilaitos.

2.2 Laki verotusmenettelystä

17 b §. *Sivullisen yleinen tiedonantovelvollisuus hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin 2011/16/EU johdosta.* Verotusmenettelylakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 17 b § sivullisen yleisestä tiedonantovelvollisuudesta hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin 2011/16/EU täytäntöönpanemiseksi. Samalla verotusmenettelylain muita asiaa koskevia pykäläitä voidaan ilman erityissäätelyä soveltaa myös tältä osin.

Pykälän 1 momentin mukaan raportoivan suomalaisen finanssilaitoksen on annettava Verohallinnolle direktiivin soveltamista varten tarpeelliset tiedot. Ilmoitusvelvollisuuden selvittämiseksi finanssilaitoksen on analysoitava toimintaansa ja selvitettävä, onko se sopimuksen tarkoittama raportoiva suomalainen finanssilaitos. Momentissa velvoitetaan tiedonantovelvolliset noudattamaan myös direktiivin liitteen I I–IX jaksoissa ja liitteessä II tarkoitettua huolellisuusmenettelyä (due diligence) tunnistaakseen raportoitavat finanssili tilit ja tilinhaltijat sekä verotuksellisen asuinvaltion.

Pykälän 2 momentissa annetaan Verohallinnolle oikeus määrätä direktiivin ja sen liitteessä I annetuista valintamahdollisuuksista, jotka koskevat palvelusuorittajien käyttöä tietojenvaihto- ja huolellisuusvelvoitteiden täyttämiseksi ja eräiden tiedonhakumenetelmien vaihtoehtoisuutta. Näiden direktiivin soveltamisalaa kaventavien, menettelytapojen ja yksityiskohtien osalta on tarkoituksenmukaista, että Verohallinto määrää mitä vaihtoehtoa sovelletaan. Momentissa ehdotetaan Verohallinnolle valtuutusta antaa tarkempia määräyksiä huolellisuusmenettelyn soveltamisesta, annettavista tiedoista sekä tietojen antamisen ajankohdasta ja tavasta. Verohallinto voisi myös rajoittaa tiedonantovelvollisuutta. Vastaava säännös on muissa verotusmenettelylain yleistä tiedonantovelvollisuutta koskevissa pykälissä.

2.3 Laki rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta

3 § ja 13 §. Pykälään otettaisiin viittaus direktiiviin 2014/107/EU.

2.4 Laki ulkomaisten väliyhteisöjen osakkaiden verotuksesta

2 a §. *Euroopan talousalueella tai verosopimusvaltiossa asuvia yhteisöjä koskevat tarkemmat määräykset.* Pykälään otettaisiin viittaus direktiiviin 2014/107/EU.

3 Voimaantulo

Jäsenvaltioiden on annettava ja julkaistava direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2015. Sen vuoksi lait ehdotetaan tuleviksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2016 alkaen.

4 Suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys

Esityksessä ehdotetaan direktiivi täytäntöönpantavaksi käyttämällä valtiosopimusten voimaansaattamisessa käytettyä niin sanotun sekamuotoisen voimaansaattamislain kaltaista sekamuotoista täytäntöönpanolakia. Blankettimuotoisen täytäntöönpanosäännöksen mukaan direktiivin lainsäädännön alaan kuuluvat säännökset olisivat Suomessa lakina voimassa. Lakiehdotus sisältää blankettisäännöksen lisäksi direktiivin velvoitteiden täytäntöönpanon ja soveltamisen kannalta tarpeellisia asiasisältöisiä säännöksiä.

Perustuslakivaliokunta on korostanut, että muun muassa yleiset vaatimukset perusoikeuksia koskevan sääntelyn täsmällisyydestä ja tarkkarajaisuudesta samoin kuin hyvästä lainkirjoittamistavasta edellyttävät Euroopan unionin säädösten sisällyttämistä kansalliseen lainsäädäntöön pääsääntöisesti EU-säädösten asiasisältöä vastaavilla kansallisilla säännöksillä. Valiokunta ei ole kuitenkaan nähnyt valtiosääntöoikeudellista estettä ehdotetunkaltaiselle sekamuotoiselle täytäntöönpanotekniikalle silloin kun kyse on ollut puitepäästösten täytäntöönpanosta (PeVL 18/2003 vp, PeVL 50/2006 vp ja PeVL 23/2007 vp). Puitepäästösten sekamuotoisen täytäntöönpanosääntelyn on niin ikään täytettävä täytäntöönpanosääntelylle asetetut edellä mainitut yleiset vaatimukset (PeVL 50/2006 vp ja PeVL 23/2007 vp).

Puitepäästökset muistuttavat lainsäädännön harmonisointinormeina direktiivejä (PeVL 10/1998 vp). Molemmat säädökset velvoittavat jäsenvaltioita saavutettavaan tulokseen nähden mutta jättävät kansallisten viranomaisten valittavaksi muodon ja keinot. Säädyntyyppien yhtäläisyyksien vuoksi sekamuotoisen täytäntöönpanotekniikan käytölle kyseessä olevan direktiivin täytäntöönpanossa ei ole estettä.

Virka-apudirektiivi on perusteltua panna täytäntöön sekamuotoisella täytäntöönpanolaila. Direktiivin säännösten voidaan katsoa olevan siinä määrin yksityiskohtaisia ja tarkkoja, että yhdessä täytäntöönpanolakiin sisällytettyjen asiasisältöisten säännösten kanssa ne muodostavat sääntelykokonaisuuden, jonka voidaan katsoa täyttävän täytäntöönpanosääntelylle asetettavat yleiset vaatimukset. Direktiivissä säännellään jäsenvaltioiden viranomaisten välistä toimintaa, ja viranomaisten voitaneen olettaa tuntevan kyseessä olevat säännökset hyvin. Raportoivia finanssilaitoksia ja raportoitavia tilejä sekä raportointia ja huolellisuusmenettelyjä koskevat direktiivin ja erityisesti sen liitteiden säännökset taas ovat erittäin yksityiskohtaiset. Myös aikaisempi virka-apudirektiivi on pantu täytäntöön vastaavalla tavalla (HE 190/2012 vp). Lakiehdotus ei sisällä perustuslain kannalta ongelmallisia säännöksiä. Ehdotus voidaan siten hyväksyä tavallisen lain säätämisjärjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja direktiivin soveltamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja direktiivin soveltamisesta annetun lain (185/2013) 1 §:n 1 momentti, 2 §:n 3 kohta ja 3 § sekä

lisätään 2 §:ään uusi 4 kohta ja lakiin uusi 5 a—5 c § seuraavasti:

1 §

Direktiivin täytäntöönpano

Hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin 2011/16/EU, jäljempänä *virka-apudirektiivi*, sellaisena kuin se on muutettuna neuvoston direktiivillä 2014/107/EU direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta siltä osin kuin on kyse pakollisesta automaattisesta tietojenvaihdosta verotuksen alalla, lainsäädännön alaan kuuluvat säännökset ovat lakina noudatettavia, jollei tästä laista muuta johdu.

2 §

Soveltamisala

Tämän lain ja virka-apudirektiivin mukaisesti:

3) käsitellään kolmannelta maasta saatujen tietojen edelleen luovuttamista ja kolmanteen maahan luovutettavia tietoja koskevat asiat;

4) ilmoitetaan toisen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle tiedot raportoitavista tileistä.

3 §

Yhteistyömuodot

Yhteistyö käsittää oma-aloitteisen tietojenvaihdon, pyyntöön perustuvan tietojenvaihdon, erityisiä tulo- ja pääomalajeja koskevan automaattisen tietojenvaihdon, raportoitavia tilejä koskevien tietojen ilmoittamisen automaattisella tietojenvaihdolla, toisen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen valtuuttamien virkamiesten läsnäolon virastoissa ja osallistumisen hal-

linnollisiin tutkimuksiin toisessa jäsenvaltiossa, samanaikaiset tarkastukset, tiedoksiannon ja palautteen lähettämisen siten kuin virka-apudirektiivissä säädetään.

5 a §

Finanssilaitoksen finanssilitietojen raportointia koskevat velvollisuudet

Raportoivan suomalaisen finanssilaitoksen on:

1) pidettävä kirjaa virka-apudirektiivin liitteessä I olevissa I—IX jaksossa ja liitteessä II olevien tietojenvaihto- ja huolellisuussääntöjen soveltamisessa ja tietojen toimittamisessa toteutetuista toimista ja todisteista näiden menettelyjen käytöstä sekä toteutettava asianmukaiset toimenpiteet näiden tietojen saamiseksi;

2) varmistettava, että asiakasvastaava tunnistaa kaikki hänelle osoitetun tilin olosuhteissa tapahtuvat muutokset, ja kehotuksesta raportoitava tästä menettelystä toimivaltaiselle viranomaiselle;

3) ilmoitettava jokaiselle raportoitavalle luonnolliselle henkilölle häntä koskeviin tietoihin liittyvistä tietoturvaloukkauksista, jos loukkaukset todennäköisesti vahingoittavat hänen henkilötietojensa tai yksityisyytensä suojaa;

4) ilmoitettava jokaiselle raportoitavalle luonnolliselle henkilölle, että virka-apudirektiivin 8 artiklan 3 a kohdassa tarkoitettuja häntä koskevia tietoja kerätään ja siirretään direktiivin mukaisesti, ja annettava kyseiselle henkilölle kaikki ne tiedot, joihin hänellä on oikeus henkilötietolain (523/1999) nojalla, ja annettava ne niin ajoissa, että henkilö voi käyttää henkilötietolain 6 luvussa tarkoitettuja tietosuojaoikeuksiaan ja joka tapauksessa ennen tietojen ilmoittamista toimivaltaiselle viranomaiselle;

5) säilytettävä virka-apudirektiivin mukaisesti käsitellyjä tietoja kuusi vuotta sen vuoden jälkeen, jona tilien tunnistamismenettelyt suoritettiin tai tili lopetettiin.

5 b §

Toimivaltaisen viranomaisen velvollisuudet finanssilitietoja koskevan raportoinnin osalta

Toimivaltaisen viranomaisen on:

1) varmistettava, että vapautetut suomalaiset ei-raportoivat finanssilaitokset ja suomalaiset muut kuin finanssilitit täyttävät I liitteen VIII jakson B kohdan 1 alakohdan c alakohdassa ja C kohdan 17 alakohdan g alakohdassa luetellut vaatimukset ja että riski niiden käytöstä veron välttämiseen on pieni ja ettei niiden asema ei-raportoivana finanssilaitoksena tai muuna kuin finanssilitinä estä virka-apudirektiivin tarkoitusten toteuttamista;

2) ilmoitettava jokaiselle raportoitavalle luonnolliselle henkilölle häntä koskeviin tietoihin liittyvistä tietoturvaloukkauksista, jos loukkaus todennäköisesti vahingoittaa hänen henkilötietojensa tai yksityisyytensä suojaa;

3) todennettava, noudattavatko raportoivat finanssilaitokset tietojenvaihto- ja huolellisuusmenettelyjä, ja toteutettava seuranta sellaisen raportoivan finanssilaitoksen osalta, joka raportoi dokumentoimattomia tilejä.

5 c §

Finanssilitietojen raportointia koskevien säännösten kiertäminen

Virka-apudirektiivin ja tämän lain estämättä voidaan finanssilitiä katsoa raportoitavaksi finanssilitiksi ja finanssilaitos raportoivaksi finanssilaitokseksi, jos:

1) finanssilaitos tai toisessa jäsenvaltiossa tai toisella lainkäyttöalueella asuva henkilö suorittaa sellaiseen menettelyyn sisältyviä toimenpiteitä, joka aiheuttaa sen, että tili ei ole virka-

HE 129/2015 vp

apudirektiivin liitteessä I olevan VIII jakson D kohdan mukainen raportoitava tili tai että finanssilaitos ei ole virka-apudirektiivin liitteessä I olevan VIII jakson A kohdan mukainen raportoiva finanssilaitos, ja tämän voidaan olosuhteet huomioon ottaen katsoa olleen menettelyn pääasiallinen syy; ja

2) olisi vastoin virka-apudirektiivin tarkoituksen vastaista, jos tili ei ole raportoitava tili tai finanssilaitos ei ole raportoiva finanssilaitos.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

2.

Laki

verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään verotusmenettelystä annettuun lakiin (1558/1995) uusi 17 b § seuraavasti:

17 b §

Sivullisen yleinen tiedonantovelvollisuus hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin 2011/16/EU johdosta

Hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetussa neuvoston direktiivissä 2011/16/EU, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta siltä osin kuin on kyse pakollisesta automaattisesta tietojenvaihdosta verotuksen alalla annetulla neuvoston direktiivillä 2014/107/EU, tarkoitetun raportoivan suomalaisen finanssilaitoksen on annettava Verohallinnolle direktiivin soveltamista varten tarpeelliset tiedot. Raportoivan suomalaisen finanssilaitoksen on noudatettava direktiivissä ja sen liitteen I jaksoissa I—IX ja liitteessä II raportoiville suomalaisille finanssilaitoksille asetettuja velvoitteita ja niissä määriteltyä huolellisuusmenettelyä raportoitavien tilien tunnistamisessa.

Verohallinto antaa tarkempia määräyksiä, joiden mukaan raportoivat suomalaiset finanssilaitokset voivat direktiivin liitteen I jakson II kohdan D mukaisesti käyttää palveluntarjoajia täyttämään niille asetetut kansallisessa lainsäädännössä tarkoitetut tietojenvaihto- ja huolellisuusvelvoitteet ja liitteen I jakson II kohdan E mukaisesti soveltaa uusia tilejä koskevia huolellisuusmenettelyjä aiempiin tileihin ja suuriarvoisia tilejä koskevia huolellisuusmenettelyjä vähäarvoisiin tileihin. Lisäksi Verohallinto voi antaa tarkempia määräyksiä direktiivin huolellisuusmenettelyn soveltamisesta, annettavista tiedoista sekä tietojen antamisen tavasta ja ajankohdasta ja tai rajoittaa tiedonantovelvollisuutta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

3.

Laki

rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain 3 ja 13 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain (627/1978) 3 §:n 5 momentti ja 13 §:n 1 momentin 3 kohdan a alakohta,
sellaisina kuin ne ovat, 3 §:n 5 momentti laissa 1402/2014 ja 13 §:n 1 momentin 3 kohdan a alakohta laissa 887/2013, seuraavasti:

3 §

Lähdeveroa ei ole suoritettava osingosta, joka maksetaan Suomessa rajoitetusti verovelvolliselle tuloverolain 33 d §:n 4 momentissa tai elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 6 a §:ssä tarkoitettua yhteisöä vastaavalle yhteisölle ja joka olisi verovapaa kyseisten säännösten mukaan, jos osinko maksettaisiin kotimaiselle yhteisölle. Lähdeveroa ei ole suoritettava myöskään yhteisön saamasta osuuskunnan maksamasta tuloverolain 33 e §:ssä ja elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 6 d §:ssä tarkoitettua ylijäämästä, eikä tuloverolain 33 a, 33 b ja 33 f §:ssä ja elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 6 a ja 6 d §:ssä tarkoitettua vapaan oman pääoman rahastosta saadusta osinkona tai ylijäämänä pidettävästä varojenjaosta, kotimaisen säästöpankin kantarahasto-osuudelle ja lisärahasijoitukselle maksamasta voittoosuudesta ja korosta eikä keskinäisen vakuutusyhtiön ja vakuutusyhdistyksen maksamasta takuupääoman korosta. Verovapauden edellytyksenä on, että yhteisön kotipaikka on Euroopan talousalueella ja hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annettu neuvoston direktiivi 2011/16/EU, sellaisena kuin se on muutettuna neuvoston direktiivillä 2014/107/EU direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta siltä osin kuin on kyse pakollisesta automaattisesta tietojenvaihdosta verotuksen alalla, tai jokin sopimus virkaavusta ja tietojenvaihdosta veroasioissa Euroopan talousalueella koskee osingonsaajan kotivaltiota. Lisäksi edellytyksenä on, että lähdeveroa ei osingonsaajan selvityksen mukaan tosiasiasa voida kokonaisuudessaan hyvittää osingonsaajan asuinvaltiossa Suomen ja osingonsaajan asuinvaltion välillä kaksinkertaisen verotuksen poistamisesta tehdyn sopimuksen perusteella.

13 §

Verotusmenettelystä annetun lain mukaisessa järjestyksessä verotetaan:

3) Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa asuvan rajoitetusti verovelvollisen luonnollisen henkilön vaatimuksesta osinko, jos:

a) hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annettu neuvoston direktiivi 2011/16/EU, sellaisena kuin se on muutettuna neuvoston direktiivillä 2014/107/EU direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta siltä osin kuin on kyse pakollisesta automaattisesta tietojenvaihdosta verotuksen alalla, tai jokin sopimus virkaavusta ja tietojenvaihdosta veroasioissa Euroopan talousalueella koskee osingonsaajan kotivaltiota; ja

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

4.

Laki

ulkomaisten väliyhteisöjen osakkaiden verotuksesta annetun lain 2 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ulkomaisten väliyhteisöjen osakkaiden verotuksesta annetun lain (1217/1994) 2 a §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 187/2013, seuraavasti:

2 a §

Euroopan talousalueella tai verosopimusvaltiossa asuvia yhteisöjä koskevat tarkemmat määräykset

Tätä lakia ei sovelleta ulkomaiseen yhteisöön, jonka kotipaikka on Euroopan talousalueeseen kuuluvassa tai 2 §:n 3 momentin 2 kohdassa tarkoitettussa valtiossa, edellyttäen, että hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annettu neuvoston direktiivi 2011/16/EU, sellaisena kuin se on muutettuna neuvoston direktiivillä 2014/107/EU direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta siltä osin kuin on kyse pakollisesta automaattisesta tietojenvaihdosta verotuksen alalla, koskee kyseistä valtiota tai että kyseisen valtion kanssa on sovittu viranomaisten välisestä tietojenvaihdosta veroasioissa, joka yhdessä sopimusvaltioiden sisäisen lainsäädännön kanssa mahdollistaa tämän lain soveltamisen kannalta riittävän tietojenvaihdon. Lisäksi edellytetään, että yhteisö on todellisuudessa asettautunut asuinvaltioon ja tosiasiallisesti harjoittaa siellä taloudellista toimintaa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 26 päivänä marraskuuta 2015

Pääministeri

Juha Sipilä

Valtiovarainministeri Alexander Stubb

1.

Laki

hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja direktiivin soveltamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja direktiivin soveltamisesta annetun lain (185/2013) 1 §:n 1 momentti, 2 §:n 3 kohta ja 3 § sekä
lisätään 2 §:ään uusi 4 kohta ja lakiin uusi 5 a—5 c § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

1 §

Direktiivin täytäntöönpano

Direktiivin täytäntöönpano

Hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin 2011/16/EU, jäljempänä *virka-apudirektiivi*, lainsäädännön alaan kuuluvat säännökset ovat lakina noudatettavia, jollei tästä laista muuta johdu.

Hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin 2011/16/EU, jäljempänä *virka-apudirektiivi*, sellaisena kuin se on muutettuna neuvoston direktiivillä 2014/107/EU direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta siltä osin kuin on kyse pakollisesta automaattisesta tietojenvaihdosta verotuksen alalla, lainsäädännön alaan kuuluvat säännökset ovat lakina noudatettavia, jollei tästä laista muuta johdu.

2 §

2 §

Soveltamisala

Soveltamisala

Tämän lain ja virka-apudirektiivin mukaisesti:

Tämän lain ja virka-apudirektiivin mukaisesti:

3) käsitellään kolmannelta maasta saatujen tietojen edelleen luovuttamista ja kolmanteen maahan luovutettavia tietoja koskevat asiat.

3) käsitellään kolmannelta maasta saatujen tietojen edelleen luovuttamista ja kolmanteen maahan luovutettavia tietoja koskevat asiat;

4) ilmoitetaan toisen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle tiedot raportoitavista tileistä.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3 §

Yhteistyömuodot

Yhteistyö käsittää tietojenvaihdon, toisen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen valtuuttamien virkamiesten läsnäolon virastoissa ja osallistumisen hallinnollisiin tutkimuksiin toisessa jäsenvaltiossa, samanaikaiset tarkastukset, tiedoksiannon ja palautteen lähettämisen siten kuin virka-apudirektiivissä säädetään.

3 §

Yhteistyömuodot

Yhteistyö käsittää *oma-aloitteisen tietojenvaihdon, pyyntöön perustuvan tietojenvaihdon, erityisiä tulo- ja pääomalajeja koskevan automaattisen tietojenvaihdon, raportoitavia tilejä koskevien tietojen ilmoittamisen automaattisella tietojenvaihdolla*, toisen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen valtuuttamien virkamiesten läsnäolon virastoissa ja osallistumisen hallinnollisiin tutkimuksiin toisessa jäsenvaltiossa, samanaikaiset tarkastukset, tiedoksiannon ja palautteen lähettämisen siten kuin virka-apudirektiivissä säädetään.

5 a §

Finanssilaitoksen finanssitilitietojen raportointia koskevat velvollisuudet

Raportoivan suomalaisen finanssilaitoksen on:

1) pidettävä kirjaa virka-apudirektiivin liitteessä I olevissa I—IX jaksossa ja liitteessä II olevien tietojenvaihto- ja huolellisuussääntöjen soveltamisessa ja tietojen toimittamisessa toteutetuista toimista ja todisteista näiden menettelyjen käytöstä sekä toteutettava asianmukaiset toimenpiteet näiden tietojen saamiseksi;

2) varmistettava, että asiakasvastaava tunnustaa kaikki hänelle osoitetun tilin olosuhteissa tapahtuvat muutokset, ja kehotuksesta raportoitava tästä menettelystä toimivaltaiselle viranomaiselle;

3) ilmoitettava jokaiselle raportoitavalle luonnolliselle henkilölle häntä koskeviin tietoihin liittyvistä tietoturvaloukkauksista, jos loukkaukset todennäköisesti vahingoittavat hänen henkilötietojensa tai yksityisyytensä suoja;

4) ilmoitettava jokaiselle raportoitavalle luonnolliselle henkilölle, että virka-apudirektiivin 8 artiklan 3 a kohdassa tarkoitettuja häntä koskevia tietoja kerätään ja siirretään direktiivin mukaisesti, ja annettava

Voimassa oleva laki

Ehdotus

kyseiselle henkilölle kaikki ne tiedot, joihin hänellä on oikeus henkilötietolain (523/1999) nojalla, ja annettava ne niin ajoissa, että henkilö voi käyttää henkilötietolain 6 luvussa tarkoitettuja tietosuojaoikeuksiaan ja joka tapauksessa ennen tietojen ilmoittamista toimivaltaiselle viranomaiselle;

5) säilytettävä virka-apudirektiivin mukaisesti käsitellyjä tietoja kuusi vuotta sen vuoden jälkeen, jona tilien tunnistamismenettelyt suoritettiin tai tili lopetettiin.

5 b §

Toimivaltaisen viranomaisen velvollisuudet finanssilitietoja koskevan raportoinnin osalta

Toimivaltaisen viranomaisen on:

1) varmistettava, että vapautetut suomalaiset ei-raportoivat finanssilaitokset ja suomalaiset muut kuin finanssitilit täyttävät I liitteen VIII jakson B kohdan 1 alakohdan c alakohdassa ja C kohdan 17 alakohdan g alakohdassa luetellut vaatimukset ja että riski niiden käytöstä veron välttämiseen on pieni ja ettei niiden asema ei-raportoivana finanssilaitoksena tai muuna kuin finanssilitinä estä virka-apudirektiivin tarkoitusten toteuttamista;

2) ilmoitettava jokaiselle raportoitavalle luonnolliselle henkilölle häntä koskeviin tietoihin liittyvistä tietoturvaloukkauksista, jos loukkaus todennäköisesti vahingoittaa hänen henkilötietojensa tai yksityisyytensä suoja;

3) todennettava, noudattavatko raportoivat finanssilaitokset tietojenvaihto- ja huolellisuusmenettelyjä, ja toteutettava seuranta sellaisen raportoivan finanssilaitoksen osalta, joka raportoi dokumentoimattomia tilejä.

5 c §

Finanssilitietojen raportointia koskevien säännösten kiertäminen

Virka-apudirektiivin ja tämän lain estämättä voidaan finanssilitiä katsoa raportoitavaksi finanssilitiksi ja finanssilaitos raportoivaksi finanssilaitokseksi, jos:

1) finanssilaitos tai toisessa jäsenvaltiossa tai toisella lainkäyttöalueella asuva henkilö

Voimassa oleva laki

Ehdotus

suorittaa sellaiseen menettelyyn sisältyviä toimenpiteitä, joka aiheuttaa sen, että tili ei ole virka-apudirektiivin liitteessä I olevan VIII jakson D kohdan mukainen raportoitava tili tai että finanssilaitos ei ole virka-apudirektiivin liitteessä I olevan VIII jakson A kohdan mukainen raportoiva finanssilaitos, ja tämän voidaan olosuhteet huomioon ottaen katsoa olleen menettelyn pääasiallinen syy, ja

2) olisi vastoin virka-apudirektiivin tarkoituksen vastaista, jos tili ei ole raportoitava tili tai finanssilaitos ei ole raportoiva finanssilaitos.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

3.

Laki**rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain 3 ja 13 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain (627/1978) 3 §:n 5 momentti ja 13 §:n 1 momentin 3 kohdan a alakohta,
 sellaisina kuin ne ovat, 3 §:n 5 momentti laissa 1402/2014 ja 13 §:n 1 momentin 3 kohdan a alakohta laissa 887/2013, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

3 §

3 §

Lähdeveroa ei ole suoritettava osingosta, joka maksetaan Suomessa rajoitetusti verovelvolliselle tuloverolain 33 d §:n 4 momentissa tai elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 6 a §:ssä tarkoitettua yhteisöä vastaavalle yhteisölle ja joka olisi verovapaa kyseisten säännösten mukaan, jos osinko maksettaisiin kotimaiselle yhteisölle. Lähdeveroa ei ole suoritettava myöskään yhteisön saamista osuuskunnan maksamasta tuloverolain 33 e §:ssä ja elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 6 d §:ssä tarkoitettua ylijäämää, eikä tuloverolain 33 a, 33 b ja 33 f §:ssä ja elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 6 a ja 6 d §:ssä tarkoitettua vapaan oman pääoman rahastosta saadusta osinkona tai ylijäämänä pidettävästä varojenjaosta, kotimaisen säästöpankin kantarahasto-osuudelle ja lisärahastosijoitukselle maksamasta voittoosuudesta ja korosta eikä keskinäisen vakuutusyhtiön ja vakuutusyhdistyksen maksamasta takuupääoman korosta. Verovapauden edellytyksenä on, että yhteisön kotipaikka on Euroopan talousalueella ja hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annettu neuvoston direktiivi 2011/16/EU tai jokin sopimus virka-avusta ja tietojenvaihdosta veroasioissa Euroopan talousalueella koskee osingonsaajan kotivaltiota. Lisäksi edellytyksenä on, että lähdeveroa ei osingonsaajan selvityksen mukaan tosiasiallisesti voida kokonaisuudessaan hyvittää osingonsaajan asuinvaltiossa Suomen ja osingonsaajan asuinvaltion välillä

Lähdeveroa ei ole suoritettava osingosta, joka maksetaan Suomessa rajoitetusti verovelvolliselle tuloverolain 33 d §:n 4 momentissa tai elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 6 a §:ssä tarkoitettua yhteisöä vastaavalle yhteisölle ja joka olisi verovapaa kyseisten säännösten mukaan, jos osinko maksettaisiin kotimaiselle yhteisölle. Lähdeveroa ei ole suoritettava myöskään yhteisön saamista osuuskunnan maksamasta tuloverolain 33 e §:ssä ja elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 6 d §:ssä tarkoitettua ylijäämää, eikä tuloverolain 33 a, 33 b ja 33 f §:ssä ja elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 6 a ja 6 d §:ssä tarkoitettua vapaan oman pääoman rahastosta saadusta osinkona tai ylijäämänä pidettävästä varojenjaosta, kotimaisen säästöpankin kantarahasto-osuudelle ja lisärahastosijoitukselle maksamasta voittoosuudesta ja korosta eikä keskinäisen vakuutusyhtiön ja vakuutusyhdistyksen maksamasta takuupääoman korosta. Verovapauden edellytyksenä on, että yhteisön kotipaikka on Euroopan talousalueella ja hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annettu neuvoston direktiivi 2011/16/EU, *sellaisena kuin se on muutettuna neuvoston direktiivillä 2014/107/EU direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta siltä osin kuin on kyse pakollisesta automaattisesta tietojenvaihdosta verotuksen alalla*, tai jokin sopimus virka-avusta ja tietojenvaihdosta veroasioissa Euroopan talousalueella koskee osingonsaajan kotivaltiota.

HE 129/2015 vp

Voimassa oleva laki

kaksinkertaisen verotuksen poistamisesta tehdyn sopimuksen perusteella.

Ehdotus

Lisäksi edellytyksenä on, että lähdeveroa ei osingonsaajan selvityksen mukaan tosiasiaassa voida kokonaisuudessaan hyvittää osingonsaajan asuinvaltiossa Suomen ja osingonsaajan asuinvaltion välillä kaksinkertaisen verotuksen poistamisesta tehdyn sopimuksen perusteella.

13 §

Verotusmenettelystä annetun lain mukaisessa järjestyksessä verotetaan:

3) Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa asuvan rajoitetusti verovelvollisen luonnollisen henkilön vaatimuksesta osinko, jos:

a) hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annettu neuvoston direktiivi 2011/16/EU tai jokin sopimus virka-avusta ja tietojenvaihdosta veroasioissa Euroopan talousalueella koskee osingonsaajan kotivaltiota; ja

13 §

Verotusmenettelystä annetun lain mukaisessa järjestyksessä verotetaan:

3) Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa asuvan rajoitetusti verovelvollisen luonnollisen henkilön vaatimuksesta osinko, jos:

a) hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annettu neuvoston direktiivi 2011/16/EU, *sellaisena kuin se on muutettuna neuvoston direktiivillä 2014/107/EU direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta siltä osin kuin on kyse pakollisesta automaattisesta tietojenvaihdosta verotuksen alalla*, tai jokin sopimus virka-avusta ja tietojenvaihdosta veroasioissa Euroopan talousalueella koskee osingonsaajan kotivaltiota; ja

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

4.

Laki**ulkomaisten väliyhteisöjen osakkaiden verotuksesta annetun lain 2 a §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ulkomaisten väliyhteisöjen osakkaiden verotuksesta annetun lain (1217/1994) 2 a §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 187/2013, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

2 a §

Euroopan talousalueella tai verosopimusvaltiossa asuvia yhteisöjä koskevat tarkemmat määräykset

Tätä lakia ei sovelleta ulkomaiseen yhteisöön, jonka kotipaikka on Euroopan talousalueeseen kuuluvassa tai 2 §:n 3 momentin 2 kohdassa tarkoitettussa valtiossa, edellyttäen, että hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annettu neuvoston direktiivi 2011/16/EU koskee kyseistä valtiota tai että kyseisen valtion kanssa on sovittu viranomaisten välisestä tietojenvaihdosta veroasioissa, joka yhdessä sopimusvaltioiden sisäisen lainsäädännön kanssa mahdollistaa tämän lain soveltamisen kannalta riittävän tietojenvaihdon. Lisäksi edellytetään, että yhteisö on todellisuudessa asettautunut asuinvaltioonsa ja tosiasiallisesti harjoittaa siellä taloudellista toimintaa.

Ehdotus

2 a §

Euroopan talousalueella tai verosopimusvaltiossa asuvia yhteisöjä koskevat tarkemmat määräykset

Tätä lakia ei sovelleta ulkomaiseen yhteisöön, jonka kotipaikka on Euroopan talousalueeseen kuuluvassa tai 2 §:n 3 momentin 2 kohdassa tarkoitettussa valtiossa, edellyttäen, että hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annettu neuvoston direktiivi 2011/16/EU, *sellaisena kuin se on muutettuna neuvoston direktiivillä 2014/107/EU direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta siltä osin kuin on kyse pakollisesta automaattisesta tietojenvaihdosta verotuksen alalla*, koskee kyseistä valtiota tai että kyseisen valtion kanssa on sovittu viranomaisten välisestä tietojenvaihdosta veroasioissa, joka yhdessä sopimusvaltioiden sisäisen lainsäädännön kanssa mahdollistaa tämän lain soveltamisen kannalta riittävän tietojenvaihdon. Lisäksi edellytetään, että yhteisö on todellisuudessa asettautunut asuinvaltioonsa ja tosiasiallisesti harjoittaa siellä taloudellista toimintaa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
 20 .
